

barbar!

MAGAZÍN PRO JIHOČESKÝ
A PLZEŇSKÝ KRAJ

**NA DÍTĚ
SE ZAPOMNĚLO**
KLÁRA CHÁBOVÁ
POMÁHÁ DĚTEM
Z DOMOVŮ
NAJÍT CESTU

**ZAŽÍVÁM
SEZONU ZÁZRAKŮ**
HEREČKA ELIŠKA
MESFIN BOUŠKOVÁ
ZAPOUŠTÍ NA JIHU
ETIOPSKÉ KOŘENY

**COVID V MHD?
NENAKAZIL SE NIKDO**
SE SLAVOJEM DOLEJŠEM
O SOLIDARITĚ
BUDĚJOVICKÝCH
CESTUJÍCÍCH

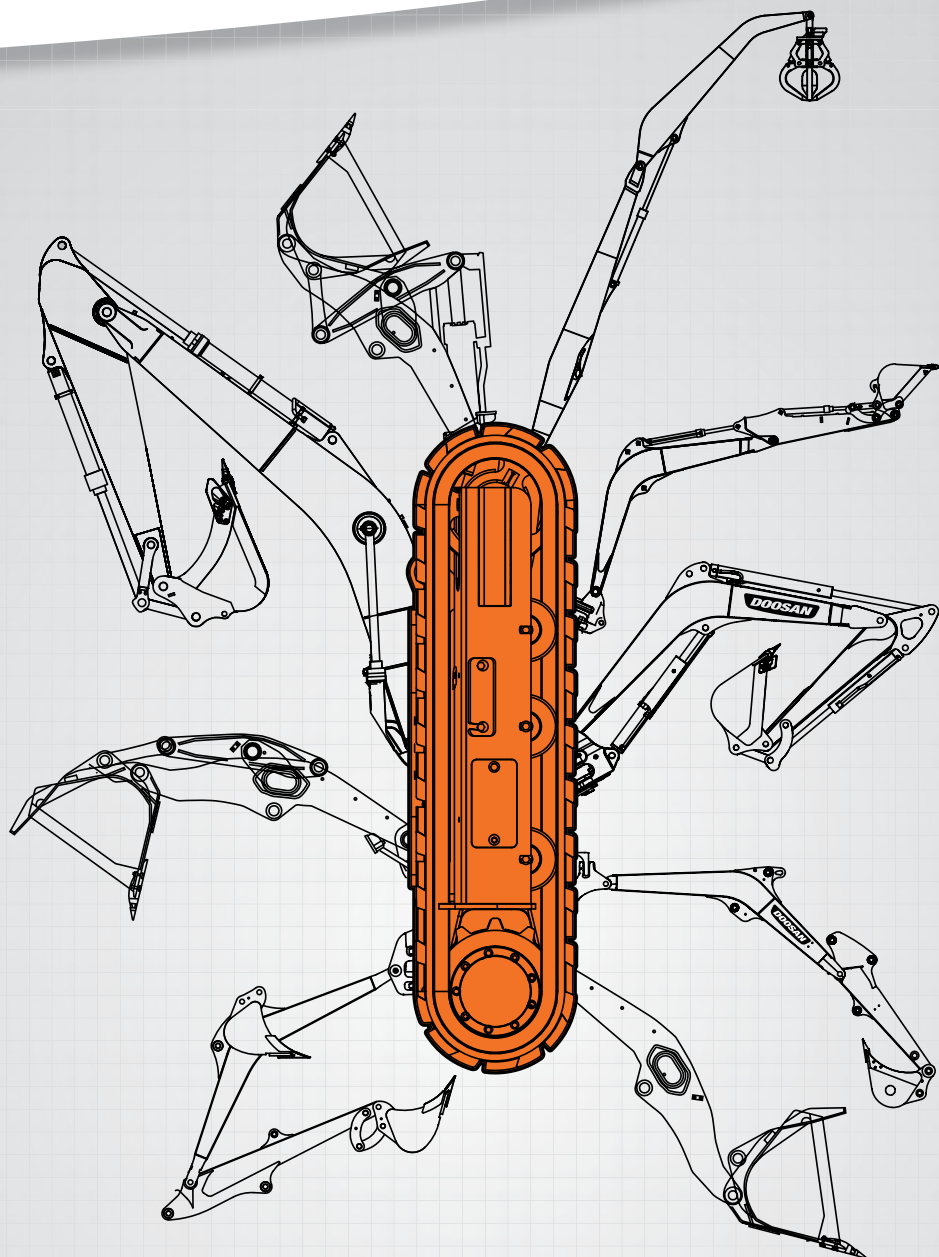
**DOMA
MEZI ZVÍŘATY**
TIP NA VÝLET:
DVOREC
U BORO VAN

**ULOVIL
ZITU KABÁTOVOU
I KRAKONOŠE**
NA LIBUŠI ŠAFRÁNKOVOU
ČEKAL SBĚRATEL
PODPISŮ 40 LET

KŘÍŽOVÁ VÝPRAVA
LUKÁŠE MAREŠE

DOOSAN

OSTRÉ PORTFOLIO

STAVEBNÍCH STROJŮ

5LETÁ ZÁRUKA | PŘESNÉ A POHODLNÉ OVLÁDÁNÍ | KOMFORTNÍ KABINY
SERVIS V NEJVYŠŠÍ KVALITĚ | FINANCOVÁNÍ NA MÍRU

GARNEA-STAVEBNI.CZ

RESTART

Procházel jsem se Krumlovem a slyšel šumění listů. Chlapi natírali mostek u bývalého mlýna a jiní na sebe pokřikovali z lešení, rozuměl jsem jim každé slovo. Děti se honily po ulici, krátké kalhoty měly špinavé od bláta a trička od zmrzliny. Radniční ulicí, s tím insta-výhledem na zámeckou věž, krácel dolů k řece postarší pár, zavěšený do sebe a dvou igelitových tašek. Paní se ptala pána, jestli oškrábe brambory, on přikyvoval a pokuřoval, selfie s věží si neudělal nikdo. O chvíli později probíraly prodavačky v knihkupectví nad hlavním náměstím, že město letos nejspíš nevydá kalendář, protože ho nemá kdo kupovat, a kavárník v Široké ulici mě nakonec provedl zbrusu novým interiérem a řekl zásadní větu: Krumlov se potřeboval nadechnout.

Pár dní předtím jel kamarád Marek vodu. Teplota 26 stupňů a slunce nad hlavou, koryto plné, dlouho přšelo. Téměř dvě hodiny nepotkal jiné vodáky. Býval otrávený z toho, jak se Vltava proměnila v dálnici do Chorvatska, z opilců, kteří přepadávají z raftů, z přecpaných jezů i kempů, kde se fronta na pivo stáčí za roh. Najednou měl řeku jen pro sebe, zase tekla jen pro něj. Nevěřil, že něco podobného ještě ně-

kdy zažije. Komentoval to na Facebooku a doplnil ještě překlad pro Prahu: „Málo vody, samý kameny, furt lije, pivo teplý, řeka přecpaná. Jed'te radši do Chorvatska!“ Ale fotky ho stejně prozradily – prázdko před ním, prázdko za ním. Jako by obarvil černobílé snímky, vyretušoval déšť nebo vložil do zimní krajiny letní stromy. Vltava se nadechla a Marek byl při tom.

Pozoroval jsem to na vlastní zahradě, kterou zabydleli ptáci. S dětmi jsme hleděli na nebe, na modré obloze se houpaly bílé mraky, přes které nikdo nepřepisoval letecké řády. Všichni malovali: příroda zelenější krajinu a přátelé byty a domy, s malířskými čepicemi na hlavě ukrajovali karanténní nudu. Na parapetech sedělo méně prachu. Internet zaplavila videa a fotografie ze všech koutů světa, kozy, jeleni nebo prasata se prodírala městskou džunglí. Nebýt těch proklatých roušek a vládního strážení, mohl to být pěkný čas pro nadechnutí se. Potřebovali ho všichni.

Tohle léto bude jiné, přichází po restartu, stojíme v bodě nula. Užijte si Krumlov a Vltavu tak jako kdysi – ta příležitost se dost možná už nezopakuje. Příjemné letní dny. !

Jan Štifter, šéfredaktor

OBSAH

PUBLICISTIKA

6 SRDCAŘI

Když je práce koníčkem i posláním

12 KŘÍŽOVÁ VÝPRAVA LUKÁŠE MAREŠE

Profilový rozhovor s lékařem a šéfem jihočeským Pirátů

50 ZMATEK, CHAOS A IMPROVIZACE. A ČEŠI TO STEJNĚ ZVLÁDLI

Zbyněk Stanjura hodnotí kroky vlády v době koronaviru

LIFESTYLE

32 NA DÍTĚ SE ZAPOMNĚLO

Klára Chábová pomáhá dětem z domovů najít cestu

44 ZAŽÍVÁM SEZONU ZÁZRAKŮ

Herečka Eliška Mesfin Boušková zapouští na jihu etiopské kořeny

56 ULOVIL ZITU KABÁTOVOU I KRAKONOŠE

Na Libuši Šafránkovou čekal sběratel podpisů 40 let

DRIVE

26 PROMIŇ, ANDREJI. NEJSME CHODÍCÍ DĚLOHY

Ženský svět Kateřiny Hůlkové

37 LÉK NA KRIZI: NAKUPUJME U SOUSEDŮ

Měli bychom se semknout, říká podnikatel Petr Schwarz

38 COVID V MHD? NENAKAZIL SE NIKDO

Se Slavojem Dolejšem o solidaritě budějovických cestujících

ART

20 NEOBYČEJNÉ LÉTO V JIHOČESKÉM MUZEU

Pozvánka na unikátní projekty

22 ODVAHA A VELKÝ PROSTOR PRO TOMÁŠE CÍSAŘOVSKÉHO

Jeden z nejuznávanějších malířů vystavuje v Alšovce na Hluboké

54 DOMA MEZI ZVÍŘATY

Reportáž z Dvorce u Borovan

**3 DENNÍ
LETNÍ KURZ ANGLIČTINY
INTENZIVNĚ
ANEBO JINAK**

POVÍDEJTE!

Odpolední docházkové kurzy s českým lektorem

Konverzační kurzy bez učebnic. Rozmluvte se.

Max.: 6 osob, 7 týdnů, 14×45 minut, 1.700,- Kč

Odpolední docházkové konverzace s rodilým mluvčím

Bavte se s rodilým mluvčím o tématech, která vás zajímají.

Max.: 6 osob, 7 týdnů, 14×45 minut, 1.900,- Kč

Jednodenní konverzační nářez se 3 rodilými mluvčími

Tři různé přízvuky, tři různé přístupy.

Max.: 4 osoby, 1 den, 6×45 minut, 900,- Kč

Intenzivní jazyková záchranka pro neúspěšné maturanty

Pětidenní intenzivní „nalejvárna“ cizího jazyka.

Angličtina, němčina

Max.: 4 osoby, 5 dní (pondělí–pátek), 30 x 45 minut, 3.500,- Kč

Intenzivní kurzy s českým lektorem a rodilým mluvčím

Za týden pokrok jako za půl roku docházkového kurzu.

Angličtina, němčina, italština, španělština. Max.: 6 osob.

5 dní, (pondělí–pátek), 30 x 45 minut, 3.500,- Kč

3 dni, (pondělí–pátek), 18×45 minut, 2.300,- Kč

Business stories

Intenzivní kurzy obchodní angličtiny nejen o angličtině.

Max.: 4 osoby

5 dní (pondělí–pátek), 30×45 minut, 4.000,- Kč

3 dni (pondělí–pátek), 18×45 minut, 2.500,- Kč

Intenzivní finalizace na B2 First (FCE)

a C1 Advanced (CAE) s certifikovaným examínátorem

Max.: 4 osoby, 5 dní (pondělí–pátek), 30×45 minut, 4.000,- Kč

Srdcaři

Přesně vědí, co jim dělá radost, jsou si prakticky jisti, čemu se budou věnovat zítra, pozítří nebo za měsíc. Vybrali si činnost, životní náplň, s níž dokáží být i přes těžkosti absolutně šťastní. Srdcaři. Svým konáním často nakazili rodiny, blízké a kamarády. Redaktorka Petra Vicková právě do takových příběhů na malou chvíli vstoupila.

TEXT: PETRA VICKOVÁ

FOTO: MILAN HAVLÍK

ŽIVOTA LEPŠÍ PŮLKA

„Vždycky jsem chtěl něco lidem předvádět a starý časy mi vlezly pod kůži, už když jsem byl kluk,“ říká sběratel veteránských aut Emil Roděj z Hluboké u Borovan na Českobudějovicku.

Pětapadesátiletý upravený muž s činorodýma očima bez váhání nadšeně vypráví o svých předcích. „Můj dědeček měl v Hluboké hospodu s velkým tanečním sálem, kde jsem vyrůstal do deseti let. Ačkoliv jsem tam vlastně zažil přelom šedesátek a sedmdesátek, vnímal jsem dobře, že děda tu dokázal vytvořit prakticky prvorepublikovou atmosféru. Otevřeno bylo 365 dní v roce, sedm dní v týdnu, o nedělích se sedělo, chlapi vyprávěli příběhy, zážitky z války, ze svých cest, o tom, jaká měli tenkrát auta, co všechno prožili. A já nadšeně poslouchal, chtěl jsem být jako oni,“ vzpomíná Emil Roděj.

Od dědy a štamgastů dostal jako dárek placatou čepici a fajfku. Když v roce 1975 hospodu převzala Jednota, cítil to jako křivdu. Dlouho do ní nemohl vkročit, ani aby si koupil limonádu. Dědeček, který hrával na harmoniku, byl po čase pozván, aby ve svém bývalém lokále zahrál. To bylo také poprvé a naposledy, kdy se tam objevil.

„Lásku k autům jsem zase zdědil po tátovi, byl dost šikovný a auta uměl opravovat. Dal nám dohromady i moje první auto – koupili jsme si ho s klukama ze vsi za pět set korun dohromady, bylo nám dvanáct let. Touhle Škodou Tudor jsme pak jezdili přes les na zábavu do Jílovic,“ směje se Roděj. Za několik let se oženil, měl rodinu. V roce 1990 se s bratrem vydal na rok pracovat do Rakouska. Když se vrátili,

začali společně podnikat v oboru, v němž právě získali zkušenosti – šlo o speciální zpracování plastických hmot. A dařilo se jim, proto také měl Emil Roděj brzy možnost opatřit si prvního veterána.

„Máme ho dodneška, byla to Škoda Felicia z roku 1960, jezdíme s ním každoročně veteránské jízdy,“ říká. Vozidel se starším rokem narození začalo i díky pochopení jeho manželky Pavlínou přibývat. Sběratel se zaměřuje především na československou produkci.

„Mou láskou jsou aerovky, kterých bylo ve třicátých letech vyrobeno celkem pět typů, ale v mnoha různých modifikacích. Blížím se pomaličku k tomu, abych měl všechny. Chybějící modely mám vyhlídnuté, jednám s majiteli a věřím, že se k nim nakonec dostanu,“ zmiňuje s tím, že hledání starých aut po stodolách a garážích je snad ještě lepší zábava než s nimi pak jezdit.

Jeho sbírka se časem rozrostla o historické motocykly, kola, motokáry, dětská šlapací autíčka nebo kočárky a hračky. Před patnácti lety se mu podařilo koupit architektonicky unikátní objekt skladu obilí u železniční trati v Jílovicích, o dva roky později z něj udělal soukromé muzeum veteránů, kde dnes můžete třeba najít i starou cirkusovou maringotku.

„Moc mě baví něco organizovat a mám rád lidi, takže jsem se s rodinou pustil do příprav různých setkání majitelů starých značek, veteránských závodů, vymysleli jsme například závod Cesta kolem (rybníka) Světa. Před pěti lety jsem měl vážný zdravotní problém, který jsem vnímal jako výzvu k tomu, abych poněkud zabrzdil

Auta nebo dobové rekvizity z jeho muzea si zahrály třeba v Četnických humoreskách, ve filmu Špunti na vodě nebo v Troškových Babovřeskách a Čertovinách. Teď nově i v televizním filmu Past o Jiřině Štěpničkové, kde filmový synek herečky Jiřík jezdí před kamerou ve šlapacím autíčku z Jílovic. Nyní má Emil Roděj před sebou práci na přesunu některých svých exponátů do prostor kláštera v Borovanech, s městem se už dohodl a těší se na to.

”

▲
Nadšený sběratel
Emil Roděj

a vrátil se tak trochu sám k sobě. Musel jsem zmírnit pracovní nasazení, mám teď víc času a můžu se věnovat tomu, co mě fakt moc baví, a to je půjčovat staré věci filmařům, být přítomný natáčení, být u toho, když něco vzniká,“ vysvětluje.

Auta nebo dobové rekvizity z jeho muzea si zahrály třeba v Četnických humoreskách, ve filmu Špunti na vodě nebo v Troškových Babovřeskách a Čertovinách. Teď nově i v televizním filmu Past o Jiřině Štěpničkové, kde filmový synek herečky Jiřík jezdí před kamerou ve šlapacím autíčku z Jílovic. Nyní má Emil Roděj před sebou práci na přesunu některých svých

exponátů do prostor kláštera v Borovanech, s městem se už dohodl a těší se na to.

„Má babička říkala, že každý člověk má půl života špatný a půl dobrý. Myslím, že jsem se naučil naplno vnímat, že jsem pořád v té lepší půlce,“ usmívá se milovník starých časů.

VRÁTIT KRAJINĚ PAMĚŤ

Michaela Vlčková přednáší na Teologické fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích liturgiku – nauku o obřadech a symbolech. Pochází z Tachova, ale svůj dosavadní osud spojila s Novohradskými horami.

„Dědeček po válce koupil chalupu na Dobré Vodě u Nových Hradů a já jsem sem jezdila každé prázdniny. Byla to pro mne pohádková země, i když jsme měli tenkrát za zády pohraničníky. Všechno bylo opuštěné, zarostlé, zažívala jsem tu ohromnou volnost. Hodně jsme chodili pěšky, do kostela, do Horní Stropnice, často jsem se vydávala i sama na delší výpravy. Časem jsem si začala uvědomovat osud a historické souvislosti kraje,“ vysvětluje. Po skončení války zde totiž musela v relativně krátké době opustit své →

→ domy i celé vesnice zhruba tisícovka německy mluvících lidí. Tiha a smutek narychlo opuštěných domovů zde zůstávají zřejmě i dnes.

„Nerada mluvím o nějakých energiích, ale dá se říci, že některé zaniklé vesnice působí stísněným dojmem, jiné jsou naopak příjemné. Začala jsem sem vodit lidi, mým cílem je přiblížit jim to, co jsem zjistila, a naučit je místo vnímat. Zaměřujeme se především na drobné sakrální památky, hledáme staré kapličky, boží muka, kříže. Tyto symboly vždy vybízely k modlitbě, k upevnění víry, k něčemu, co nás přesahuje. Zaslouží si naši pozornost i dnes, když nejsme tolik napojeni na křesťanskou tradici,“ doplnila.

Michaela Vlčková má v Novohradských horách své zázemí, bydlí zde v maringotce, kam jezdí i se svými dětmi, píše knihy, básně, fotografuje, mluví s rodáky a snaží se svými projekty vrátit zapomenutým lokalitám paměť. Na otázku, kde ona sama pobývá nejraději, odpoví, že na Mýtinách, což je český název vesnice Kropfschlag. Vesnici, kde bydlely zhruba čtyři stovky obyvatel v šedesáti domech, připomíná dnes

jen návesní kaple, která je díky dobrým lidem z větší části opravena.

„Je to bílý čistý prázdný prostor, stále otevřený, který v sobě zahrnuje bolest i naději. Pracujeme také na obnově nedaleké kapličky, z níž zůstaly jen základy. Rádi bychom ji pak zasvětili svatému Rochovi, patronu uzdravení nemocných při epidemiích,“ přibližuje své záměry paní Vlčková.

V době přípravy tohoto článku chystá se svým kurzem instalaci nového obrazu do božích muk v zaniklé obci Jedlice. Namaloval jej malíř Jiří Honiss tradiční technikou podmalby. Motiv vychází z milostného obrazu Panny Marie Zábalské, který byl uctíván v Nových Hradech. „Kdybych si mohla něco přát, bylo by to mít možnost přispět k navracení paměti krajiny a k obnovení její důstojnosti,“ uzavírá Michaela Vlčková.

VŽDYCKY JSEM DOJATÝ

Srdce plné sportovního nadšení by ve výčtu našich příběhů nemělo chybět. Dvaasedesátiletý

Pavel Mleziva, původním povoláním železničář-tratmistr, je rozhodně jeho majitelem. Před dvěma lety odešel do předčasného důchodu, aby se mohl plně věnovat tomu, co ho baví a těší. Trénuje totiž ve Vyšším Brodě s obdivuhodným nasazením i úspěchy děti ve stolním tenise. V současné době také vede s kolegy Krajské centrum talentované mládeže Jihočeského kraje.

Od svých čtyřiaadvaceti let trénoval fotbal a vzpomíná, že mu kdysi imponoval jeden trenér mládeže, dodnes ho má tak trochu pod kůží. Fotbal ho pak provázel i v Loučovicích, kam se podruhé oženil. Jenže fotbal nemohl kvůli zaměstnání dělat, jezdil pozdě z práce. A protože taky hrál stolní tenis a okolo něj byly děti, ujal se toho. V Loučovicích ale nenašel pochopení.

„Před osmi lety jsme se domluvili ve Vyšším Brodě s ředitelem školy a založili jsme sportovní klub, který se jmenuje Kroužek stolního tenisu Základní školy Vyšší Brod. Svě potomky jsem v kroužku neměl, ti byli zaměřeni spíš na kopanou nebo měli jiné zájmy, ale byla tam dívka, která bydlela přímo u nás v domě. S jejím tátou jsme do prádelny postavili pingpongový stůl a ona začala pilně trénovat, až to dotáhla do čtvrtfinále mistrovství České republiky mladších zákyň. A na tomto úspěchu jsme tak trochu postavili naši prezentaci, protože jen poctivým tréninkem nikoho neoslzníte. Musíte téhle myšlence naklonit rodiče, představitele města, potřebujete peníze. Začal jsem psát o úspěších našich sportovců do Vyšebrodského zpravodaje, všem se to líbilo. A mně se začaly nabalovat talentované děti,“ popisuje trenér.

Nadané tak, že dnes už mají pro Vyšší Brod tři tituly mistrů České republiky, momentálně „jeho“ dívky hrají první ligu žen – té nejstarší je teď osmnáct let, nejmladší čtrnáct. Dívčata porážejí reprezentační týmy Rakouska, Slovenska, Dánska, Lucemburska, Lotyšska. A nejen hráčky ženského pohlaví jsou úspěšné, Pavel Mleziva má ve svém týmu i šikovné kluky – například se věnoval hráči v Havířově, který také soutěží v první lize, dva jeho chlapi se dobře uplatnili v Kaplici, perou se nyní o postup do třetí ligy.

„Když vyšebrodští sportovci nastupují nebo se hraje hymna, jsem pokaždé naměkko, vždycky jsem dojatý. Ve sportu ale neexistují limity, proto teď aktuálně přemýšlíme o tom, jak hrát

extraligu. Velkorysé podmínky i prima hráče máme, problém je v tom, že hledáme realizační tým. Profesionální ping-pong už nemůžete dělat jen s nadšenci, i když jsou skvělí. Potřebujeme někoho, kdo by se k nám připojil. Měl by to být duší sportovec a naše prostředí znát,“ říká.

Od svých čtyřiaadvaceti let trénoval fotbal a vzpomíná, že mu kdysi imponoval jeden trenér mládeže, dodnes ho má tak trochu pod kůží. Fotbal ho pak provázel i v Loučovicích, kam se podruhé oženil. Jenže fotbal nemohl kvůli zaměstnání dělat, jezdil pozdě z práce. A protože taky hrál stolní tenis a okolo něj byly děti, ujal se toho. V Loučovicích ale nenašel pochopení.

”

Pavel Mleziva s úsměvem podotýká, že kdyby mu někdo před třiceti lety řekl, že je srdcař, urazí se, protože ve fotbalovém žargonu to znamená neumět hrát, ale dávat tomu všechno. Pro něj osobně toto rčení aktuálně platí jen z půlky. Úspěchy jeho svěřenců dokládají, že stolnímu tenisu skutečně dává všechno, ale také ho bezpochyby umí.

JÁ JSEM TO TÁTOVI SLÍBIL

Přivítal nás v plné práci v montérkách a s nezbytnou cigaretou u úst, uprostřed rozestavěného rytířského sálu. Ze všeho nejdříve se chtěl ujistit, že článek o něm a o tvrzi bude pravdivý. Přikývla jsem s tím, že nemám nejmenší důvod uvádět nic zkresleného. Domluvili jsme se na hodinku povídání, z něhož se nakonec vyklubaly více než tři hodiny plné proudu informací o stavbě, životních zážitků i zamýšlení nad otázkami života a vesmíru, jejichž zodpovězení by nám zřejmě zabralo další dny a týdny. Dvašedesátiletý Zdeněk Švejda se svou manželkou Věrou a synem Josefem vlastními silami opravují architektonicky i historicky unikátní tvrz z 12. století v Drslavicích u Husince na Prachaticku. Zdeněk s Věrou začali před 25 lety a dostali se už skutečně daleko, přesto je neuvěřitelné množství náročné práce ještě čeká.

„Když Schwarzenbergové jako poslední šlechtíci majitelé z tvrze udělali sýpky, postupně ji pak po částech rozprodali chudině. Můj pradědeček kus tohoto místa vlastnil už v roce 1900. V roce 1931 nejstarší a největší část tvrze koupili moji prarodiče, zřídili si tady taneční sál a šenkovnu, za dva roky se tu narodil můj táta Josef. O čtrnáct let později děda s babičkou hostinec a hospodářské objekty prodali, ale tu →

Michaela Vlčková
na Mýtinách

→ nejstarší část tvrze si ponechali. Když tady pak po roce 1948 vlastně neoprávněně hospodařil stát, stačil za čtyřicet let zničit to, co tu vydrželo devět století,“ přibližuje rodinnou historii Zdeněk Švejda. Celému vyprávění však dominují především vzpomínky na jeho otce Josefa, bývalého elitního stíhacího pilota a akrobata.

„Víte, já jsem jako kluk byl hroznej raubíř, zlobil jsem a neměl jsem rád školu, úkoly jsem si dělal na stromě nebo je psal na záchodovém prkýnku. Nevím, proč – nebavilo mě to. Nadělal jsem našim dost starostí, ale táta nade mnou nikdy hůl nezlomil. Vyučil jsem se zámečnickem, ale vždycky jsem chtěl létat jako on. Jednoduché to při mém vztahu k učení nebylo, ale nakonec se ze mě fakt stal kapitán stíhacího letectva, vystudoval jsem pilotku v Košicích a u stíhačů byl osm let. Po revoluci jsem odešel, nesmířil jsem se s tím, jak se začaly převlíkat kabáty.“

Začali se ženou podnikat. V dědickém řízení se ukázalo, že jako rodina ještě část tvrze vlastní. „V té době táta vážně onemocněl. Drslavice byla ruina, na kterou už byl vypsán demoliční

výměr. Při jedné z návštěv jsme spolu stáli na nádvoří a táta najednou povídá – já odcházím, tvrz odchází. Tenkrát v roce 1994 jsem mu slíbil, že nedopustím, aby místo, kde se narodil, bylo srovnáno se zemí,“ vypráví.

Dodnes své slovo drží. Opravuje vše vlastníma rukama, dře celé dny a říká, že neustále naráží na stavební vzkazy předků, kteří mu zde zanechali vodítka, jak dál pokračovat. Začínali se ženou tak, že jeden rok objekt jen vyklízeli, provizorně bydleli, třináct let si chodili pro vodu a stejnou dobu vynášeli záchod. Přes úvodní neshody s památkáři si Zdeněk Švejda nyní spolupráci s nimi pochvaluje. Rekonstrukce jede dál, rodina už zde prostavěla valnou část svých financí. Tvrz má novou unikátní fasádu, opravený šenk, rytířský sál má ohromný krb. Mohli bychom ve výčtu dokončených úkolů dlouho pokračovat: „Chtěl bych toho stihnout co nejvíc, abych tu synovi zanechal zkušenosti a zvládl uplatnit to, co jsem se naučil. Já sám jen toužím po malé prvorepublikové chatce s holubníkem a výhledem do kraje za tvrzí. Ale dost řečí, jde se do práce.“ !

Nový život pro staré věci

Vyhodit, nebo kabinet? To je myšlenka Dany Kalistové, která v Českých Budějovicích vytvořila projekt KABINET CB. Dává nový život předmětům, které by jinak končily na skládce.

TEXT: JAN ŠTIFTER

FOTO: MILAN HAVLÍK

Kde se zrodil Kabinet?

Od roku 2016 jsem se věnovala nábytkové ban-
ce. Dostávali jsem funkční věci, kterými jsme
mohli vybavovat sociální byty. Pod rukama
nám ale procházely i méně praktické, líbivěj-
ší předměty. Stolky pod květiny, kosmetické
stolky, knihovny. Neměli jsme pro ně využití.
Tak se zrodil Kabinet – jako místo pro shroma-
žďování krásných starých věcí, které mají ještě
život před sebou.

Kde takové věci hledáte?

Získáváme je od starších lidí, stěhují se třeba
do menšího bytu a nemohou si vzít všechno
s sebou. Případně někdo získá nemovitost

a potřebuje se zbavit vybavení, v tu chvíli
startujeme auto. Začínají se objevovat firmy,
které třeba stěhují provozovnu do jiného města
a vědí, že nemá smysl převážet všechno, tak
získáváme i kancelářský nábytek, hodí se třeba
pro začínající podnikatele.

Kdo jsou vaši zákazníci?

Obecně jsou to lidé, kterým je blízký re-use.
Přemýšlejí o tom, že všechno nemusí mít nové,
navíc si uvědomují, že věci, které přežily de-
sítky let, vydrží klidně další století. Předmět
od nás se vám musí primárně líbit, musí vám
připadat užitečný. Ekologie je pak až přidaná
hodnota. Je krásné, že věci nemusí končit na
skládce, že o ně někdo stojí.

Některé kusy nábytku upravujete, renovujete...

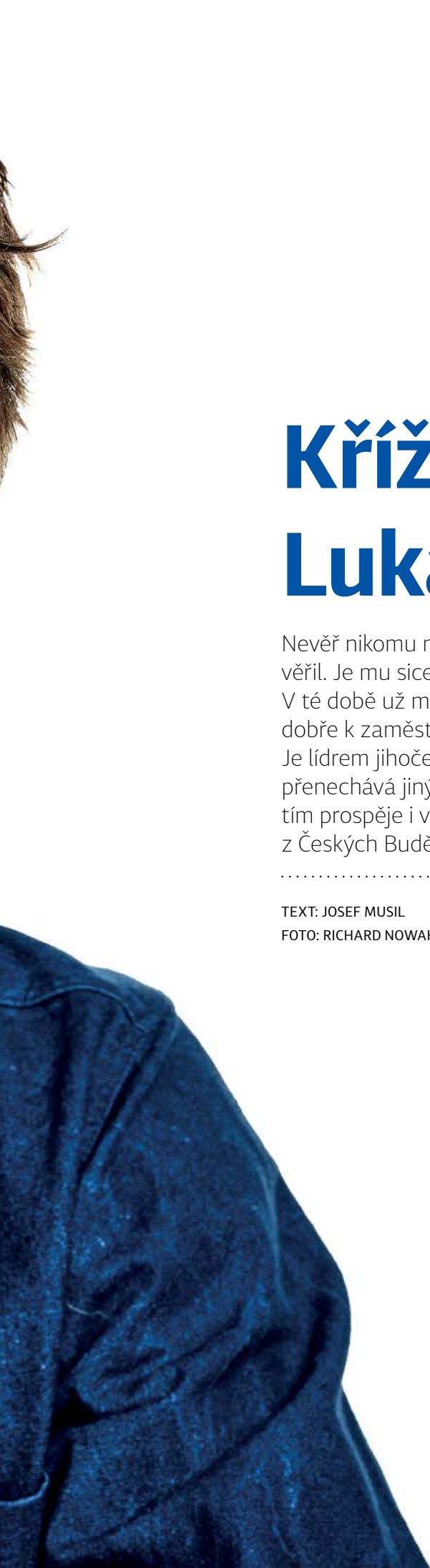
A u některých měníme i využití. Obecně zastá-
vám názor, že věc má nějakou primární funkci
– pokud to jde, chceme ji udržet. Ale třeba
peříňáky dnes už nikdo nepoužívá a my z nich
dokážeme vykouzlit bedny na hračky. Noční
stolky předěláme na dětské kuchyňky, k tomu
také pořádáme různé kurzy a workshopy.
Učíme lidi renovovat, čalounit nebo patinovat,
chceme, aby si dokázali opravit kus nábytku,
který je blízký jejich srdci. Mrkněte na náš web
www.kabinetcb.cz.

Dokázala byste postavit celý hezký byt?

Právě jsme jich vybavovali sedm, to bylo ve
spolupráci s nábytkovou bankou v Českých
Budějovicích. Umíme zařídit krásný designový
byt. Lidem je v tom dobře – retro design mají
spojený třeba s babičkou, někdy se jim rozzáří
oči, když u nás najdou nádobí, které používali
jako děti. !

Křížová výprava Lukáše Mareše

Nevěř nikomu nad třicet, říkal John Lennon. Lukáši Marešovi by nejspíš věřil. Je mu sice třicet jedna let, ale do politiky vstoupil v sedmadvaceti. V té době už měl za sebou občanský boj s institucí, která se nechovala dobře k zaměstnancům. Získané zkušenosti chce využít v politické práci. Je lídrem jihočeských Pirátů v krajských volbách, avšak legalizaci konopí přenechává jiným. On má svůj cíl. Jestliže se mu ho podaří prosadit, třeba tím prospěje i vám. Dámy a pánové, tady je příběh lékaře Lukáše Mareše z Českých Budějovic.

.....

TEXT: JOSEF MUSIL
FOTO: RICHARD NOWAK

Pane Mareši, já se vám hned na začátku k něčemu přiznám. Už řadu let se nezajímám o českou politiku.

A proč?

Mám pocit, že někteří lidé se v politických stranách narodili. A nejmladší politici byli počati ve stranách svých rodičů a pak se usadili v partajích, které jsou v kurzu. Voliče potřebují jen jednou za čtyři roky, aby jim hodili lístky do urn. Vy jste mladý, proto první otázku pokládám s trochou nejistoty: Pocházíte z politicky angažované rodiny?

Ne, já pocházím z politicky rozhádané rodiny. Můžu vás uklidnit, že u nás doma nikdo nezastával žádnou funkci v politické straně. Ale když se konala rodinná oslava a přišel na návštěvu strejda, bylo jasné, že dojde k hádce.

Tohle znám. Některé příbuzné není radno posazovat vedle sebe ke stolu.

Přesně tak to bylo u nás. Táta je drobný podnikatel, má trafik v Budějovicích na Máji. V devadesátkách fandil ODS. Můj strejda byl úředník, takže uznával sociální demokracii. Jeden doprava, druhý doleva. Jeden něco nadhodil, druhý oponoval, už se to nedalo zastavit a my všichni jsme to museli poslouchat.

Kolik vám v té době bylo let?

Jsem ročník 1989 a na tohle si pamatuju hned odmalička, kdy jsem začal vnímat. Ale mě to vlastně bavilo poslouchat. Mám rád tátu i strejdu, vím, že jsou oba chytrí lidé a chtějí pro druhé to nejlepší. A právě v tom se nedokázali shodnout. Každý měl svou pravdu, ale když ji poměřoval s druhou pravdou, ukázalo se, že buď univerzální pravda neexistuje, anebo ty jejich pravdy nejsou tak docela pravdami.

Zajímavý postřeh. A když jste byl větší, asi jste si říkal, že jednou v politice ověříte, jak to s tou pravdou je.

Politika mě mýjela. V dětství jsem hrál fotbal a pak jsem se začal věnovat frisbee. Do České pirátské strany jsem vstoupil teprve před třemi lety, když jsem se snažil zlepšit situaci na svém pracovišti.

Tak teď mě to začalo zajímat. Říká se, že volič by si neměl vybírat strany, ale osobnosti. Ve vás cítím potenciál zajímavého příběhu. Začneme třeba devátou třídou základní školy. Jakou jste měl představu o své budoucí profesi?

Žádnou. Učení mi šlo skoro samo, ve škole jsem měl jedničky. Ve volném čase jsem dělal sport.

Nelákala vás dráha profesionálního sportovce?

Tak excelentní jsem nebyl. Když se na to dívám zpětně, vlastně si uvědomuju, že nejlíp jsem se cítil jako kapitán družstva. Dokázal jsem hráče odhadnout, namotivovat a posouvat celou hru dopředu. Ale tehdy jsem si tu vlastnost neuvědomoval.

Na odděleních, a radiologii zvlášť, byl citelný nedostatek lékařů. Dělalí jsme obrovské množství přesčasů. Podle zákoníku práce smí být za rok 416 hodin přesčas, my jsme jich sloužili i osm set. V ovzduší vládlo skryté napětí. Všichni věděli, že vedení nemocnice nefunguje, jak má a nepomůže pracovníkům s řešením problémů.

”

Měl jste někoho jako svůj vzor?

Svého staršího bratra. Zajímalo mě, jak se rozhoduje. Vlastně jsem si dal takový cíl, že nejdřív budu dělat věci jako on, a až si budu sám sebou jistý, tak se od jeho cesty odkloním a půjdu vlastním směrem. Brácha nastoupil na Gymnázium Jírovcova a já pak taky. Po maturitě šel studoval medicínu, já za ním.

Měl jsem na vás připravené jen dvě otázky. Ta druhá byla, jestli jste se stal lékařem proto, že jste odmalička chtěl pomáhat lidem. A vy jste prostě jenom následoval brácha.

A to se vám přiznám, že ta motivace byla ještě vypočítavější. Prostě jsem si řekl, že lékař má relativně dobře placenou práci se společenským respektem. Může ji vykonávat kdykoliv a kdekoliv na světě. Když se jako lékař rozhodnu pracovat v západní Evropě nebo třeba v USA, práci tam nejspíš seženu a bude dobře placená.

Existenční jistota dává osobní svobodu.

Pokud to postavíte takhle, nevycházím z toho špatně.

Určitě se muselo něco přihodit, protože jste neodešel do zahraničí, a dokonce jste ani nezakotvil v Praze.

Právě v Praze jsem se změnil. Musím říct, že mě bavilo studium na 3. lékařské fakultě

Univerzity Karlovy. Hned v prvním ročníku se ukázalo, pro co mám přirozený talent. Když jsme probírali histologii, já jsem z řezu tkáně dokázal rychleji než ostatní určit, jestli je zdravá, nebo nemocná. Prostě jsem si uměl všimnout záležitostí, které jsou pro diagnózu rozhodující a zasadit je do souvislostí. Když jsme potom zkoumali rentgenové snímky nebo cétěčka, všechno mi na nich dávalo smysl.

Takže jste bytostný diagnostik.

Ale nevěděl jsem, že se to stane mou profesní specializací. Nejdřív jsem toužil po práci internisty, protože o interně se říká, že je královna medicíny. Nastoupil jsem na internu Fakultní nemocnice Královské Vinohrady. Poprvé jsem tam přišel do přímého styku s pacienty, ale hrozné pro mě bylo, že se jednalo o lidi, kterým se už nedalo pomoci. Byli tam převážně ve věku osmdesáti let a víc. Takové pacienty lékař může zastabilizovat, ale v jejich pokročilém věku už je nevládí.

I tady je přece nejdůležitější stanovit správně diagnózu.

Máte pravdu. Vlastně jsem tam řešil ještě jedno dilema. Pacienti mě už dávno zajímali i jako lidé. Mají nejen nemoci, ale také životní příběhy a ono to mnohdy souvisí. Chtěl jsem jim naslouchat, ale na to je zapotřebí čas. A ten v nemocnici není. Systém naší lékařské péče je prostě takhle nastavený. Lékařův osobní kontakt s pacientem se musí vejít do několika minut. Vzpomínám si na pocit bezmoci, když jsem si uvědomil, že na pacienty nikdy nebudu mít tolik času, kolik bych jim podle svého svědomí potřeboval věnovat.

Co s tím? Přece kvůli nevhodně nastavenému systému neopustíte medicínu.

Určitě ne. Ale můžu být pacientům prospěšný odjinud. Konkrétně z radiologie. Tudy se k lékařům, kteří přímo léčí pacienty, dostávají nejcennější informace pro jejich práci: diagnózy vyčtené z rentgenových snímků a cétěček. To je ta záležitost, která mě přitahovala už od prvního ročníku studia. Dozvěděl jsem se, že v Nemocnici České Budějovice je volné místo na radiologickém oddělení a nastoupil jsem. Bylo to v únoru 2015.

Vaše první dojmy?

Kolegové mě přijali výborně. Bylo znát, že už dlouho čekali na posilu do týmu. V Praze na

interně jsem měl pouhé tři dny, jak se říká, na rozkoukání, pak mi přidělili deset pacientů a za čtrnáct dní už jsem musel učit mediky. V Budějovicích jsem měl na rozkoukání měsíc! Byl jsem za to svým kolegům vděčný. Můj primář byl a je vlídný člověk s pochopením pro druhé.

První dojmy vyznívají tak příznivě, že se skoro bojím zeptat na druhé dojmy.

Že není něco v pořádku, jsem vycítil už v prvních dnech. Na obědě si ke mně přisedl ředitel, tehdy již sedmdesátiletý a nemocný pán, a začal mně, novému lékaři, říkat, které pracovníce ho eroticky přitahují. Brzy jsem se dozvěděl, že tyhle věci bohužel říká i dotýčným pracovnícům. A těm to vůbec není příjemné.

Mluvíme o bývalém generálním řediteli Břetislavu Shonovi?

Ano. Kolegové mi potvrdili, že se k zaměstnancům chová nevhodně a je vyložené sprostý na ženy. Absolutně je nerespektoval.

Co na zaměstnanci?

Věděli to, ale nikdo s tím nic nedělal. Někteří věc i zlehčovali, protože když něco nepřijemného nemůžete změnit, je obranou dělat si legraci. Do smíchu rozhodně nebylo těm ženám, které to právě musely trpět. Divil bych se, kdyby o tom nevěděli nadřízení pana ředitele. Jenomže na krajském úřadě byla s výsledky jeho práce spokojenost. Brzy jsem sám na sobě pocítil, že ty výsledky jsou vykoupené přetěžováním zaměstnanců.

Konkrétně?

Na odděleních, a radiologii zvlášť, byl citelný nedostatek lékařů. Dělalí jsme obrovské množství přesčasů. Podle zákoníku práce smí být za rok 416 hodin přesčas, my jsme jich sloužili i osm set. V ovzduší vládlo skryté napětí. Všichni věděli, že vedení nemocnice nefunguje, jak má a nepomůže pracovníkům s řešením problémů. Ale pracovníci musejí dosahovat dobrých výsledků. Obory se rychle vyvíjejí, jenže lékaři se kvůli nedostatku lidí nedostanou na patřičná školení. Cítí postupující stagnaci, která se ale nesmí projevit ve výsledcích.

Tomu se myslím říká práce s lidskými zdroji, což je úkol pro personálního ředitele.

Kdyby na místě personálního ředitele seděl bernardýn, odvedl by úplně stejnou práci. →

→ Když ho můj primář žádal o další lékaře, odbyl ho slovy: „Když nemáš lidi, tak si je sežeň.“ Ale to je práce personálního! Stalo se třeba, že za ním přišla zdravotní sestra a řekla: „Já mám kamarádka na traumačce, potřebují tam lidi, mohla bych se tam jít zaučít?“ A on odpověděl: „Ne.“ Když se dozvěděl, že některý z lékařů hodlá odejít, nejednal s ním. Měl filozofii, že kdo v nemocnici skončí, už nikdy nebude přijatý zpět. Věděl, že se tak může chovat, protože generální ředitel ho podrží. Dalo se odvodit, že ve vedení jsou zvláštní dávné vazby vzájemné závaznosti. Kolegyně z odborů mi naznačila, že není radno do toho štourat. Jenomže na zaměstnancích už byl ten celkově špatný stav řízení hodně znát.

Protože se mi líbí jejich systém vnitřní demokracie. Veškerá hlasování probíhají na internetu online, všechno je pod kontrolou všech členů, a dokonce i návštěvníků pirátského webu. Zásadní rozhodnutí, ke kterým klasické strany dojdou na celostranickém sněmu jednou za dva roky, my uděláme za čtrnáct dní. Pro mě je na Pirátech nejdůležitější, že o konečném výsledku může rozhodnout i názor nejposlednějšího člena, pokud přináší lepší řešení.

”

Jak jste situaci snášel vy?

Stresovalo mě to, i když jsem si stres vzhledem ke svému věku nepřipouštěl. Vzpomínám na dost nepříjemné období, kdy jsme věděli, že odejdou dvě kolegyně na mateřskou a nepřijde za ně náhrada. Jak to budeme zvládat? Lidé se spolu začínali dohadovat, budoucnost byla stále nejistější. Najednou jsem dostal žlučnickový záchvat. Měsíc jsem byl doma a přemýšlel, co budu dělat. Vůbec mě nenapadlo, že bych odešel jinam. Cítil jsem se už s nemocnicí a zaměstnanci spřízněný a chtěl jsem jim nějak pomoci. A samozřejmě i sobě.

Měl jste představu o řešení?

Výměna ředitele. Podstata problému pocházela z jeho arogance a přehlížení věcí. Jeho vedení bylo zaměřené na výsledek, ale nezbývalo se vytvářením podmínek potřebných pro jeho dosažení.

A vy sám jste neměl nikoho vlivného, kdo by vám mohl pomoci?

Ne, ani mě nenapadlo někoho takového hledat. Kolega odborář mi nabídl, abych se stal předsedou odborů nemocnice. V tu dobu jsme

vlastního předsedu neměli, naše odbory vedl v zastoupení předseda z prachatické nemocnice. Funkci jsem přijal, protože jsem si myslel, že mým jednáním dodá váhu. Jenomže ředitel se mnou jednal přezíravě, problémy neřešil.

V takové fázi se zaměstnanci obracejí na inspektorát práce.

Udělal jsem to. Předložil jsem inspektorům všechny potřebné důkazy o nesystémovém vedení, špatné personální práci a především o nezákonném množství našich přesčasů. Inspektorát potvrdil, že stav v českobudějovické nemocnici, kde pracují tři tisíce lidí, je špatný. Aby ale nezákonné množství přesčasů bylo nezákonné, je nutné, aby se takové roční zjištění odehrálo víckrát za sebou. Výsledkem šetření tedy bylo, že se nezměnilo nic.

Divil bych se, že by vás po tomhle měl ředitel rád.

Vedení společnosti se může zbavit předsedy odborů jedině tím, že mu prokáže pracovní pochybení. Až zpětně jsem se dozvěděl, že si prý pan ředitel nechal vyjet časy mých pracovních příchodů a odchodů. Vše bylo v pořádku a musely na něj vykouknout i moje přesčasy. Taky zkoumal moje radiologické nálezy, hledal v nich odborné chyby, což on jako urolog – no, nevím, nevím. Můj primář mě chodil údajně obhajovat.

Je dobré, že jste se mohl spolehnout na nejbližšího nadřízeného.

I na svoje kolegy, což je nejdůležitější. A tak jsem v létě 2017 zkusil udělat akci sám, ale s jejich podporou. Sepsal jsem krátkou zprávu o situaci, požádal jsem o vytvoření personální strategie, kolegové připojili své podpisy k mému, a žádost jsem poslal generálnímu řediteli. Netajili jsme se tím, že pokud neuvidíme výsledky, přestanou lékaři radiologie od září sloužit přesčasy. A to byla veliká motivace, aby se něco stalo. Bez radiologických nálezů se nedá dělat léčení. Na našem oddělení slouží také lékaři se specializací intervenční radiologie a ti zajišťují léčení mozkových mrtvic pro všechny nemocnice v jižních Čechách. Kdyby přestali pracovat, musely by jihočeské okresní nemocnice volat odborníky z Prahy.

Dostavily se výsledky takové akce?

Ano. Pan ředitel začal především dávat vysoké náborové příspěvky. Přiděloval novým lékařům byty a přesvědčoval mediky na →

→ fakultách, aby po studiu nastoupili do naší nemocnice. Výsledkem je, že dneska máme u nás na oddělení přibližně sedm nových lékařů.

Jak krajský úřad hodnotil předchozí stav?

Možná i to mělo za následek, že loni paní hejtmanka Stráská odvolala pana ředitele Shona. Udělalo se to tak, že odchází na vlastní žádost a navenek všechno proběhlo s úsměvy. Pan Shon byl v penzijním věku, na jeho místo už se připravoval lékař Michal Šnorek. S výměnou se počítalo, jen ji uspíšili.

A co to ponižování žen? O něm zřizovatel nevěděl?

Nepadlo ani slovo. Paní hejtmanka poděkovala panu Shonovi ve zpravodaji nemocnice za dobře odvedenou práci. Pro nás zaměstnance je důležité, že se místa generálního ředitele nemocnice ujal Michal Šnorek, což je velice slušný člověk, který dobře ví, jak nemocnice funguje. Nechal udělat personální inventuru, aby zjistil, kolik lékařů schází. Do té doby to nikoho nezajímalo. Pak vytvořil pětiletou strategii, jak dosáhnout ideálního počtu.

V úvodu jste říkal, že jste před třemi lety vstoupil do České pirátské strany. Proč jste vlastně šel do politiky? Vždyť změny v nemocnici jste dokázal iniciovat jen s pomocí kolegů.

Protože mě to stálo žlučník a spoustu starostí. Kolegyně a kolegové po dlouhá léta museli snášet špatné jednání ze strany ředitele, vypětí a nejistotu. Zdravotní dopady, které to na ně mělo, nedokážeme změřit, ale nepochybně byly. Nic z toho se nemuselo stát, kdyby systém fungoval správně a s odpovídajícími kontrolními mechanismy. Jako zaměstnanec změníte systém velmi těžko. Změna se musí uskutečnit politicky. Jakmile je nastavená a odpovídá reálným potřebám, lidé ji rádi přijmou a třeba časem ještě vylepší.

Proč jste si vybral právě Piráty?

Protože se mi líbí jejich systém vnitřní demokracie. Veškerá hlasování probíhají na internetu online, všechno je pod kontrolou všech členů, a dokonce i návštěvníků pirátského webu. Zásadní rozhodnutí, ke kterým klasické strany dojdou na celostranickém sněmu jednou za dva roky, my uděláme za čtrnáct dní. Pro mě je na Pirátech nejdůležitější, že o konečném výsledku může rozhodnout

i názor nejposlednějšího člena, pokud přináší lepší řešení.

Internet mi prozrazuje, že jste členem zastupitelského klubu Pirátů v Českých Budějovicích a lídrem kandidátky v krajských volbách v Jihočeském kraji. Piráti, jakožto vyznavači elektronických médií, pracují se zkratkou. Řekněte nám stručně, co pro voliče uděláte odměnou za jejich hlasy?

Teď už znáte můj příběh. Byl to boj s několika málo jednotlivci, kteří byli takřka nesestřelitelní, protože je chránil zkorumpovaný systém instituce. Na jejich špatná rozhodnutí doplácela řada lidí. Každý z nás někdy musí s institucí jednat nebo v ní přímo pracuje. Je nutné, aby ve vedení byli odborně zdatní a zároveň čestní a slušní lidé. Toho dosáhneme tím, že nastavíme férová kritéria výběrových řízení. Nebude to jednoduché, protože dosavadní styl „výběrek“ v Českých Budějovicích se takto nedělal. Okolnosti výběrových řízení mívaly tak špatnou pověst, že se do nich řada morálních lidí radši ani nehlásila. To chci změnit. I moje zkušenosti z nemocnice ukázaly, že změna je možná. Uděláme změnu k lepšímu pro všechny.

Jak byste ošetřil námitku voliče, který řekne, že to zní pěkně, ale příliš idealisticky?

V roce 2018 se před komunálními volbami řešilo, jestli v Českých Budějovicích zbourat sportovní halu a postavit novou, dražší. Veřejnost s tím nesouhlasila. Lidé rozumně říkali, že stávající budova stačí, jen je třeba ji opravit a modernizovat. Politické strany daly před volbami lidem za pravdu. Po volbách se ozvala vlivná skupinka, která městu znovu podsunula koncept vybudování nové haly, tentokrát za 700 milionů korun. Přibližně dvacet procent jim mělo spadnout do kapes. A najednou značná část politiků začala říkat, že předtím neměli dost informací a stavba je vlastně dobrý nápad. Piráti to však neříkali a dokázali připomenout politikům hlas lidu před volbami. Nepotřebovali k tomu ani veřejnou kampaň, vše se odehrálo v rovině politických jednání.

A výsledek?

Sportovní hala stojí dál na svém místě a vlivní lobbisté si budou muset namastit kapsy jinde, pokud jim to tam lidé dovolí. Tak proč by všude nešly nastavit transparentní podmínky pro konání výběrových řízení? Pojdte do toho s Piráty! **!**

Vodárenská věž vítá návštěvníky už pátým rokem

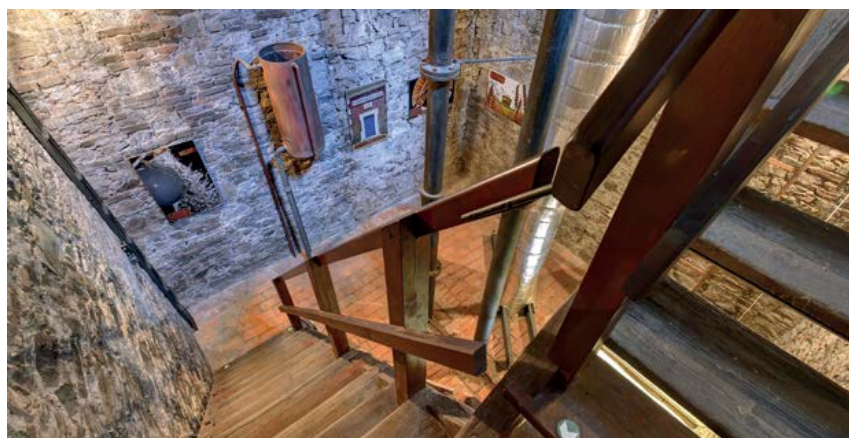
Již pátým rokem vítá návštěvníky Vodárenská věž v Mánesově ulici v Českých Budějovicích. Letní sezona pravidelných komentovaných prohlídek začala první červencový víkend a potrvá do neděle 30. srpna. Téměř tři sta let stará památka poodhalí mnohá tajemství a svým hostům zrychlí dech při cestě po 106 schodech, které vedou pod původní vodní nádrž. Prohlídka je zavede i do bývalého vodojemu, kde zhlédnou příběh koloběhu vody v přírodě i lidském životě.

Vzhledem k hygienickým opatřením je tentokrát počet osob v jedné prohlídce omezen na 20, včetně dětí, přičemž každý z hostů musí mít zakryty dýchací cesty rouškou. Přednost budou mít zájemci, kteří se registrují prostřednictvím webových stránek www.vodarenskavezcb.cz. Prohlídky se uskuteční vždy v sobotu a neděli od 13.00 a 15.00 hodin. Každá z nich trvá cca 90 minut. Další možností, jak Vodárenskou věž navštívit, je účast na jedné z vyhlídkových plaveb na lodní lince ze Sokolského ostrova na Vodárenskou věž a zpět. Prohlídka pro pasažéry této lodi začíná každou sobotu a neděli v 10.00 hodin.

A co návštěvníky v areálu čeká? Nejprve zavítají do Vodárenské věže, kde se prostřednictvím dvou videoexpozic vydají časem do dob dávno minulých, kdy čistá voda nebyla samozřejmostí. Mimo jiné zjistí, kudy v Českých Budějovicích vedl první vodovod, a stanou se svědky stavby Samsonovy kašny. Právě tu Vodárenská věž vodou zásobovala.

Následuje cesta do přilehlého zemního vodojemu, který byl veřejnosti zpřístupněn v loňském roce. Do stavby z roku 1938 byly přiváděny vody nejen ze štol u Úsilného, ale i z nedabylského prameniště. Odsud se pak dodávala pitná voda do městské vodovodní sítě. Vodojem, který dnes již neslouží svému původnímu účelu a zajišťovací je, že v minulém století krátce sloužil i jako sauna, byl kompletně rekonstruován. Návštěvníci v něm uvidí unikátní film o koloběhu vody, který je promítán přímo na zaoblené zdi vodojemu.

Lidé, kteří pod věž zavítají mimo časy prohlídek, si mohou volně projít celý venkovní areál. Zde je umístěna naučná stezka o vodárenství s deseti zastaveními. Místo je již tradičně dějištěm Umě-

ní ve městě. Socha, která v letošním už 13. ročníku našla své místo pod věží, nese název Tritón a je dílem Jaroslava Kolářa. Mimochodem, také tryskající vodní fontána ČEVAVA zdobila v jednom z minulých ročníků Umění ve městě Piaristické náměstí, až pak se natrvalo přestěhovala pod Vodárenskou věž. Rozvrh prohlídek se může měnit, sledujte www.vodarenskavezcb.cz !

Neobyčejné léto v Jihočeském muzeu

Na začátku letošního roku otevřelo Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích pro návštěvníky zbrusu novou stálou expozici, která představuje to nejlepší z oblasti archeologie, přírodních věd, geologie a národopisu. Během trvání nouzového stavu se pak intenzivně pracovalo na dalších dvou výjimečných výstavních projektech – Kouzlo sběratelství a Lanna: Monumenty století. Nechte se zlákat k návštěvě historické budovy muzea v Dukelské ulici a zažijte léto jinak! Těší se tam na vaši návštěvu.

.....

NOVÁ STÁLÁ EXPOZICE

Základní filozofií interaktivní expozice je vytvoření prostředí, které na návštěvníka působí emotivně, vtahuje ho do tématu a postupným objevováním vyvolává další touhu po poznání. V každé části expozice (příroda, geologie, archeologie a národopis) je architektonické ztvárnění směřováno k docílení požadovaného účinku – vžít se do prostředí děje, pobýt chvíli v kousku historie, pochopit souvislosti tématu a odnést si v sobě poznatky domů. Cílem je probudit v návštěvnících svět představ a fantazie. Expozice disponuje moderními audiovizuálními technologiemi, akčními prvky a je určena všem věkovým kategoriím. Připraven je i zábavný vzdělávací program pro školy.

KOUZLO SBĚRATELSTVÍ

Výstava představuje odborné i laické veřejnosti soukromé sbírky zbraní, zbrojí a dalších skvostů ve složení a rozsahu, v jakém dosud nebyly nikdy prezentovány a s největší pravděpodobností již nikdy veřejně prezentovány nebudou. Unikátnost tohoto výstavního projektu je dána seskupením několika soukromých sbírek, jejichž cenné předměty či celé kolekce zbraní zůstávaly dosud drtivě většině lidí skryty. Řada exponátů jsou mimořádně vzácné kusy, které nevlastní ani většina sbírkotvorných organizací a památkových objektů.

*Hlavní historická budova
Jihočeského muzea v Českých
Budějovicích (Dukelská 1)
otevírací doba: celoročně
(úterý – neděle, včetně svátků
od 9:00 do 17:30 hodin)
kontakty: info@muzeumcb.cz /
+420 391 001 531*

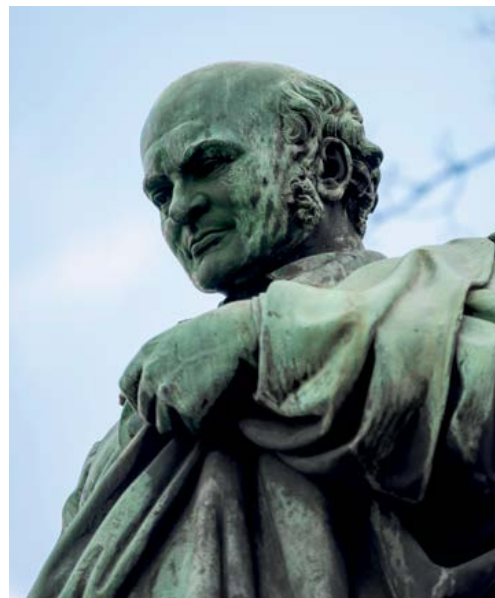
**NAVŠTIVTE I POBOČKY
JIHOČESKÉHO MUZEA**
*(Muzeum koněspřežky
v Českých Budějovicích,
Památník Jana Žižky
z Trocnova a Tvrz Žumberk
u Nových Hradů).
Více na: www.muzeumcb.cz*

Tato jedinečná kolekce je doplněna o umělecké předměty ze sbírek Jihočeského muzea a dalších partnerských institucí – např. obrazy, sochy, šperky, mince nebo řády a vyznamenání. Výstava je rozdělena na několik částí, které návštěvníkům představí to nejzajímavější z vybraných lokalit a historických období (Gotika a Renesance, Třicetiletá válka, Tereziánské období, Napoleonské období, Prusko-rakouské války, Japonsko a USA).

LANNA: MONUMENTY STOLETÍ

Souborná muzejní výstava přesahující region jižních Čech i hranice České republiky se soustřeďuje na premiérové představení ucelených kolekcí sbírkových předmětů a velkoformátových exponátů k odkazu rodiny Adalberta (Vojtěcha) Lanny v širokých společenských, hospodářských a krajinných souvislostech. Trvalý význam akce umocňuje prezentace originálů ze sbírek předních českých i rakouských muzeí, galerií a archivů (např. Uměleckoprůmyslového muzea v Praze, Muzea hlavního města Prahy či Národního technického muzea). Představeny jsou i exponáty ze sbírek Jihočeského muzea a z dědictví rodiny Trauttenberg v Lannově vile v Gmundenu.

Objevte mimořádný příběh a inspirující odkaz jednoho z nejvýznamnějších česko-rakouských rodů podnikatelů a českobudějovických rodáků, otce i syna Adalberta Lanny, provázený během 19. a počátku 20. století vpádem monumentálních dopravních a průmyslových staveb do života současníků! !

◀ Kouzlo sběratelství

▼ Lanna

► Nová stálá expozice

► Nová stálá expozice

Odvaha a velký prostor pro Tomáše Císařovského

Ohlédnutí za pětatřiceti lety malířské práce Tomáše Císařovského, jednoho z nejuznávanějších českých malířů, nabízí až do 4. října Alšova jihočeská galerie v Hluboké nad Vltavou.

TEXT: ALENA BINTEROVÁ

FOTO: ARCHIV ALŠOVY JIHOČESKÉ GALERIE

Každý den odvahu, to je název rozsáhlé výstavy Tomáše Císařovského, který maluje téměř zásadně klasickou technikou – olejem na plátno. Jeho obrazy zaplňují velký sál zámecké jízdárny AJG, což je podle kurátora výstavy Martina Dostála jeden z nejslavnějších a nejlepších výstavních prostorů v České republice. Návštěvníci tam uvidí například velký soubor z cyklu „Z deníku dědy legionáře“, masarykovský i havlovský cyklus a také krajiny, figurální obrazy a portréty, včetně portrétů české šlechty.

„Spolu s malířem prožije divák nejen vzrušení z kontaktu s obrazy malovanými klasickou olejovou technikou, ale také řadu událostí z nedávné historie. Uvědomí si křehkost i napjatost mezilidských vztahů a zamyslí se nad smyslem či nesmyslem existence,“ naznačuje kurátor.

Návštěva galerie bude i šancí vydat se na cestu do české i exotické krajiny a také potkat mnoho výjimečných či kontroverzních osobností, které Císařovský programově namaloval v rámci předsevzetí restituovat portrétní malbu v Čechách. Z obrazů budou dění v sále pozorovat například František Josef I., T. G. Masaryk, Václav Havel, Karel Schwarzenberg, ale i Gustáv Husák, Reinhard Heydrich, Karel Gott nebo Karel Kryl.

Hlubocká výstava postihuje všechna důležitá témata a žánry, jimž se Císařovský věnuje. Osu tvoří výjevy z naší dějinné a sociální historie za více než jedno století. „Začíná habsburským sklonkem naší rakousko-uherské minulosti, pokračuje přes osobně myto-

Karel Schwarzenberg

Trh v Cuzcu

logizovanou legionářskou historií, obrazy ze života Tomáše G. Masaryka, temnotemnou strunu okupace, temnokřivá léta padesátá, nevynechá nadějně smyslné záchvěvy liberalizujícího osmašedesátého, groteskní normalizaci, naivní retrobudování kapitalismu a návrat české šlechty, a historickou malířovu osu zakončí barokizující oslavou života a osobnosti Václava Havla. Jestli se po něm opět rozvíří spíše kalné vody humanoidní destrukce, to si můžeme domýšlet v řadě obrazů, které akcentují jemné i napjaté sociální vztahy, vibrující existencionální neskutečnost přítomnosti, poustevnické osamocení a překvapivé momentky téměř absurdního brusu,“ shrnuje kurátor.

Dílo Tomáše Císařovského je charakteristické koloristickou hutností, přesnou volbou barevné škály a realistickou obrazností, odkazují-

cí nejen na konzervativnější větev malířské moderny 20. století či k americkému pop-artu, ale také například ke gotické, raně renesanční či barokní malbě. Výstava vyzve diváky i k putování: malíř je provede krajinou někdy až nebezpečně blízkou, jindy tak vzdálenou, že dál už nic není, jen návrat domů, s cestovními skicáky plnými poznámek a črt a akvarelových momentek. Autor zachytil krajiny české i tropicky vzdálené, geograficky exkluzivní, přesycené dechberoucí vizualitou, s vysokým nebem ... Výstava u hlubockého zámku je výjimečná i tím, že ve spolupráci s AJG vyšla v nakladatelství Kant monografie Tomáše Císařovského, takže nyní nastala první možnost vidět rozsáhlý výběr obrazů naživo.

Tomáš Císařovský, který žije a pracuje v Praze, je jednou z klíčových osobností české postmoderny. Absolvoval střední umělec- →

►
Danae

►
Tak o co tenkrát vlastně šlo

→ koprůmyslovou školu v Praze a v roce 1983 přešel na studia pražské Akademie výtvarných umění u profesorů Arnošta Paderlíka a Jiřího Ptáčka. Cesta na AVU však pro něj nebyla snadná, protože oba jeho rodiče podepsali Chartu 77. V současnosti se Císařovský řadí mezi nejuznávanější české malíře, jeho obrazy jsou vystavovány v českých i zahraničních galeriích. Maluje olejovými a akvarelovými barvami a využívá výrazných odstínů. Především se zaměřuje na portréty, figurální výjevy a v posledních letech také na krajinu. Pracuje v tematických cyklech. Důležitý cyklus obrazů nese název „Z deníku dědy legionáře“, kterým se snažil splnit sen svého dědečka, jenž se chtěl stát malířem, ale místo toho musel bojovat ve válce.

Císařovský malbu pojímá jako hru a experimentuje s její vizuální řečí. Na přelomu

osmdesátých a devadesátých let se začal věnovat obrazům s historickou tematikou. „Obrazy s rozpomínáním se na světlé stránky české historie bychom mohli klást do souvislosti s tehdejším rozpadem totalitního systému. V poslední době se autor spíše zaměřil na období po druhé světové válce, prohloubil expresivní vyznění barvy v obraze, a ještě více tak umocnil existenciální poselství své tvorby. Snaží se o čitelnost obrazu a jeho jednoduchou formu. Z obsahové stránky se naopak snaží vnést nejistotu a dvojsmysl. Přes svůj úspěch vystupuje Tomáš Císařovský velice skromně a o své tvorbě říká, že je nejcennější, když si každý najde svůj úhel pohledu,“ podotýká kurátor Martin Dostál, generačně spřízněný s malířem, jehož práci sleduje už více než třicet let. Výstava je otevřena denně od 9 do 18 hodin, podrobnosti jsou na www.ajg.cz. !

Promiň, Andreji. Nejsme chodící dělohy

Příjmení v jakém tvaru by měla žena užívat? V kolika letech by měla mít první dítě a kolik by jich měla porodit? Jak dlouhý čas by měla být s dětmi na rodičovské dovolené? Jak dostupné budou jesle a školky? Podpoří někdo firmy v zavádění částečných úvazků vhodných pro rodiče s malými dětmi? Kdo o těchto otázkách, které se bytostně dotýkají žen, v českém veřejném prostoru diskutuje a rozhoduje? Experti. Politici. Muži.

TEXT: KATEŘINA HŮLKOVÁ

Ty fotografie vždy obletí sociální média a zpravodajské weby rychlostí dostihového koně. Část publika se nad nimi ušklíbne, novinářky a špetka novinářů si napíší několik štipulových komentářů a tím to (většinou) skončí. O čem je řeč? Naposledy třeba o přehlídce tří kravatáků a čtyř mužů v bílých pláštích pózujících při tiskové konferenci o českém porodnictví 21. století a o plánu na vybudování nového centra neonatologie v prostorách pražské Porodnice U Apolináře. Na fotografiích z tiskovky je sedm mužů a jediná žena – v roli moderátorky vystoupení českého premiéra a jeho komparsu v podobě ministra zdravotnictví, primáře a dalších porodníků. Fakt, že ústřední postavou v příbězích zrození nového života je žena – matka – rodička, ten politici, lékaři, ale často i média ignorují.

Úsměvným střípkem, který to dokládá, je úvod jednoho článku o překotném porodu Američanky Rose Patrickové. Podle editora webu Novinek byl porod „pořádně dramatický. Odehrál se totiž na parkovišti před nemocnicí a malého Naviho přivedl na svět sám otec. Pupeční šňůru mu podvázal rouškou.“ Článek se celý nese v podobném duchu, popisuje hrdinství tatínka, který sám porodil. Rose akorát na začátku praskla voda a na konci se vyjadřuje k výběru jména miminka.

Názory, které se líbí českému premiérovi ale už tak úsměvné nejsou. Při příležitosti tiskovky prezentoval na svém Facebooku výroky porodníka Antonína Pařízka z Porodnice U Apolináře o tom, v jakém věku by měly české ženy porodit své první dítě.

„(...) V dnešní době mají ženy své první dítě v průměru okolo 30. roku. Současná medicína je na tak vysoké úrovni, že porodnické výsledky jsou i u žen ve velmi pokročilém věku na stejné úrovni jako u žen mladých. Rozdíl je ovšem v tom, že dítě starší matku značně duševně a fyzicky vyčerpává, a proto většinou skončí pouze u jednoho dítěte. A to je z hlediska naší země nevýhodné. Proto je třeba podporovat všemi možnými nástroji, aby ženy rodily své první dítě mnohem dříve, než dosáhnou 30. roku svého života (optimální je věk okolo 24. roku života ženy).“

Vypadá to, jakoby se i v tomto případě premiér řídil marketingovými průzkumy a podle nich upravoval svá veřejná vystoupení. Například podle průzkumu agentury Behavio, zaměřené na podvědomé myšlení, si víc než třetina Čechů myslí, že děti jsou naplněním života ženy. Ať už mají prvního potomka v „optimálním věku 24 let“, nebo později.

Lidé s tímto názorem taky častěji souhlasí s tím, že: živitelem rodiny má být muž, žena se stará o domácnost, homosexuálové nemají mít právo adoptovat děti a za určitých podmínek je žena spoluodpovědná za to, že ji někdo znásilnil.

CHCI BÝT DOBRÁ MÁMA

Premiérův příspěvek zvedl v médiích vlnu kritiky. Třeba organizace Beat Sexism na něj reagovala kampaní #PromiňAndreji. V ní stovka žen vysvětluje, proč si nenechají státem diktovat, kdy mít své první dítě. A z tohoto vzorku stovky příběhů sdílených na Instagramu pomocí hashtagu #PromiňAndreji krystalizuje několik hlavních příčin, proč ženám připadá nepřijatelné mít dítě ve 24 letech. Jako nejčastější důvod zmiňují vzdělání a profesní praxi. „#PromiňAndreji, ale ve 24 letech se budu připravovat na státnice, abych trochu pomohla zdravotnictví, které se díky Vám řítí do kytek,“ napsala jedna z uživatelek sociální sítě Instagram. „Chci být dobrá máma. Dítě budu mít, až budu dostatečně zajištěná a sama dost vyspělá a vzdělaná na to, abych mu mohla předat svou nejlepší verzi a své maximum,“ píše další z žen.

Jiné zmiňují finanční nedostupnost byd-

lení pro mladé rodiny, kde jeden z rodičů pečuje o dítě za státní almužnu. Scénář, kdy žena (nebo muž) ve 24 letech ihned po skončení vysoké školy nastoupí na rodičovskou, totiž končí státem nařízeným rodičovským příspěvkem 3800 měsíčně na čtyři roky, bez možnosti jeho úpravy.

JOB ZA 17 KORUN NA HODINU

Výše rodičovského příspěvku a celková situace na pracovním trhu se stále nízkou nabídkou snížených úvazků také není žádným lákadlem, proč zakládat rodinu. Pokud se někdo rozhodne zůstat s dítětem doma „pouze“ dva roky a předtím byl zodpovědný, dostatečně dlouho pracoval za dostatečně vysokou mzdu, dosáhne na 12 500 měsíčně, což je v případě 24hodinové péče o miminko a batole skvělých 17 na hodinu. No, neberte takový job!

„Zároveň bychom chtěli podotknout, že naším záměrem není kritizovat těhotenství ve zmiňovaném věku. Zastáváme názor, že takové rozhodnutí závisí na každém jedinci,“ říká organizace Beat Sexism a dodává: „Navíc je od premiéra nemístné generalizovat jeho tvrzení o tom, že starší ženy děti mnohem více vyčerpávají, a proto zůstávají jen u jednoho.“ Většina žen, které se rozhodly do kampaně zapojit, se shoduje v jednom: „#PromiňAndreji, ale ženy nejsou výrobní linka na nové daňové poplatníky.“

A to zvlášť v situaci a prazvláštní společenské atmosféře, kdy stát není schopen nastavit vymáhání zákonů tak, aby desítky tisíc samoživitelek nežily v chudobě. Jejich situace je další reklamou na to, proč si (v jakémkoliv věku) nepožít dítě. V jakémkoliv věku totiž hrozí, že muž rodinu bez jakýchkoliv výčitek svědomí opustí a že navíc stát nevyužije žádné páky, jak jej přimět k odpovědnosti: minimálně za finanční zajištění jeho dětí a ženy, která o ně pečuje. Stále totiž zákon umožňuje beztestně neplatit vyměřené výživné, stačí posílat třeba stovku měsíčně, a rodiči, který neplatí, hrozí maximálně exekuce. Například průzkum provedený organizací Klub svobodných matek ukázal, že průměrný měsíční příjem matek-samoživitelek se pohybuje mezi 10 000 a 20 000 Kč a průměrná částka výživného činí 2000 Kč měsíčně.

NEVIDITELNÍ OTCOVÉ

Dodala bych tedy: ženy s malíčkými dětmi se do velkých nesnází, absolutního vyčerpání psychického i fyzického dostávají i třeba v těch 24 letech, když se ocitnou bez podpory otce dítěte i bez jakékoliv skutečně účinné státní podpory. Je vůbec udivující, jak ve všech článcích, diskuzích a návrzích řešení chybí důraz na to, že za dítě je kromě matky stejnou měrou odpovědný i otec. A to po celý jeho nedospělý život, a nejen za jeho materiální zajištění, ale i za jeho výchovu.

Aby došlo ke změnám legislativy, změnám v přístupu soudů a celkové společenské atmosféry, je potřeba, aby do televizních debat a dalších diskusních panelů bylo zváno mnohem více žen. V minulém roce na jejich velmi nízké zastoupení i v debatních pořadech veřejnoprávních médií upozorňovalo ve svých komentářích mnoho novinářek. Odpovědi dramaturgů jim bylo, že prostě expertky nejsou. Případně to, že často vystupování v médiích odmítají, i když jsou oslovené s pozváním. V reakci na to organizace Fórum 50 %, která podporuje vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice a rozhodovacích pozicích, zřídila databázi, která obsahuje profily více než stovky odborníků napříč různými obory.

Jednoznačné totiž je, že s politickou reprezentací, kde nejsou ženy zastoupené v dostatečné míře, se ani společenské klima, ani nastavení zákonů nepohnou ve prospěch práv žen a jejich dětí. Je taky jasné, že ani u voleb s tím ženy jako pouhé voličky nic nezmůžou. Dokud se nenajde dost odvážných, které samy vstoupí do politiky a budou se o společenské a legislativní změny zasazovat, těžko se výrazný posun odehraje. V Poslanecké sněmovně jsou v Česku ženy zastoupené jen z pětiny, v Senátu je to dokonce 16 procent. Přitom se ale ocitáme v začarovaném kruhu. Žena, která funguje tzv. na dvě směny – na tu svou pracovní a po ní domácí (dětí, úkoly, vaření úklid atd.), jen těžko najde kapacitu na politiku. Možná někdy před důchodem. Mimo jiné proto, že stále u nás není rozšířeným standardem využívat služby pro domácnost, hospodyně, chůvy, dovoz jídla apod. Ať už kvůli mentálnímu nastavení nebo finančním překážkám. →

→ A stále u nás ani není standardem, aby se o tu druhou směnu rovným dílem dělili oba partneři.

VÝMĚNA PLENEK V OSN

A tak se zívám a obdivem hltám zprávy ze zemí, kde to mají jinak a kde političky víří zatuhlé vody stereotypů. Ze Slovenska o charismatické prezidentce Zuzaně Čaputové.

Z Nového Zélandu, kde premiérka Jacinda Ardernová při rozhovoru v přímém přenosu přejde zemětřesení síly 5,6 stupně s klidnou grácií a úsměvem. Ardernová je přitom nejmladší premiérkou na Zélandu za posledních 150 let. Už jako premiérka oznámila, že je těhotná, nyní má roční dceru. Ardernová a její partner Clarke Gayford překvapili veřejnost, když se vloni i s tříměsíčním miminkem objevili na summitu OSN k uctění památky Nelsona Mandely. „Přál bych si zaznamenat ten vyděšený výraz členů japonské delegace v OSN, kteří vešli do zasedací místnosti uprostřed výměny plenek,“ napsal tehdy Gayford na Twitteru.

Podobně je na tom premiérka Finska Sanna Marinová. Ve 34 letech se vloni v prosinci stala nejmladší šéfkou kabinetu na světě. Neinformovaní rádobykomentátoři na českých sociálních sítích jí tehdy doporučovali, že by se raději měla soustředit na založení rodiny. To ale netušili, že už má sotva dvouletou dceru a Marinové partner je s holčičkou na rodičovské dovolené. Zajímavostí je, že všechny čtyři strany, které jsou kromě Marinové sociálních demokratů ve finské koalici, vedou ženy: Li

Anderssonová (32) z Levicového svazu, Maria Ohisalová (34) ze Zeleného svazu, Anna-Maja Henrikssonová (55) ze Švédské lidové strany a Katri Kulmunniová (32) z Finského středu. Na Taiwanu zase mají ministryni pro technologii, která je bývalá výborná hackerka a kromě toho je transsexuální.

Mezitím v Česku se jeví jako revoluce, kdyby měl projít návrh Pirátů na zrušení povinného přechylování příjmení u žen. Mezi ohnivými odpůrci toho, aby si žena svobodně mohla zvolit, zda chce, nebo nechce být -ová, najdete opět 90 procent mužů. Přitom argumenty hovořící pro svobodnou volbu jsou veskrze praktické. V zahraničí se ženě může stát, že příjmení její a jejího manžela úřady považují za dvě odlišná příjmení a plynou z toho byrokratické komplikace. Některé ženy argumentují i tím, že jim nebylo příjemné, když s nimi v západních zemích jednali jinak jen kvůli tvaru příjmení, které evokuje původ v bývalých zemích sovětského svazu. Novela navíc reflektuje skutečnou poptávku ze strany žen. Například na Praze 13 evidovala v roce 2018 matrika 28 % procent žádostí o nepřechýlené příjmení při sňatku, v jiných regionech je to okolo 11 %.

Budeme tedy doufat, že se podobnými malými krůčky brzy přelije „nákaza“ rovnoprávnosti přes naše hranice a povede k tomu, že příští generace žen bude svobodnější a bude taky víc slyšet. !

INZERCE 200203

Fér Café®
bio kavárna

Myslíme na Vás i na přírodu.

www.fercafe.net
Česká 153/38; České Budějovice
(vchod i z Piaristického náměstí)

Hurá, jedeme na výlet

Chladné počasí střídá teplo a doufejme, že i s tím odešly veškeré negativní věci, které jsme prožili v posledních měsících. Pojdme si ale říct, co s nadcházejícím letním obdobím. Momentálně mě oslovil hit jménem „paddleboard“.

TEXT: KATEŘINA WOHLMANN VOTAVOVÁ

Už teď vím, že prolistovat si e-shop s dostatečnými informacemi není ještě vítězný krok. Já, jakožto modelína, šla po designu,

a to byla chyba. Design a krása není na prvním místě.

Co je vůbec paddleboard? Stand up paddleboarding je úžasný vodní sport, protože je určený pro začátečníky, rodiny s dětmi a pro všechny, kteří milují nové věci, klid a zábavu.

Nechte si poradit od profesionálů, než si nějaký pořídíte. Já tento krok přeskočila, a byla to chyba. Záleží totiž na váze, výšce, stylu atd. Parametrů k řešení je dost.

Každopádně bych to nebyla já, abych nezmínila módu. Pídila jsem se po různých outfitech a byla jsem mile překvapená, že si na sebe můžete klidně obléknout šaty a pádlovat. No, když samozřejmě chcete být na plošině suchou nohou a nepadat. Ale vzhledem k teplému počasí, kdy se nejvíce využívá, je ideální volba plavek.

Letošní sezoně opět dominují plavky v kombinaci s gumou a sportovní styl. Nebojte se výrazných barev. Zájem roste o jednoduché plavky, které jsou mimochodem luxusní volbou pro tento sport. Já si dokonce pořídila mikinu z plavkoviny, kdyby náhodou na mé plavbě bylo chladněji. Dalším dobrým doplňkem jsou přehozy přes plavky, které zajistí optimální pocit pohodlí. Určitě si pořídte nějakou pokrývku hlavy. Letošním hitem jsou kloboučky. Přesně takové, které rády nosí děti. No stress. Prostě pohoda.

Tak zkuste něco nového. Do moře, rybníka i na řeku. Novým začátkům zdar! !

Přílohy ke grilovaným dobrotám

Každý má ten svůj dokonalý recept a postup při přípravě grilovaného masa. Dnes vám ale přináším pár tipů, jak svou gril-párty vyšperkovat jednoduchým domácím pečivem, skvělými dipy a oblíbenou zeleninou přílohou. Nechte se inspirovat!

TEXT A FOTO: SVATAVA VAŠKOVÁ

FOCACCIA

**Snad nejsnadnější
recept na domácí pečivo...**

- 250 hladké mouky
- 200 ml vlažné vody
- 1/4 kostky droždí
- 1 lžička soli
- olivový olej
- 1 lžička cukru krupice
- čerstvý rozmarýn

V zadělávací míse utřete společně rozdrobené droždí a krupicový cukr, vznikne řídká kašička. K ní do mísy přidejte hladkou mouku, vodu, sůl a 1 lžici olivového oleje. Nyní zadělejte těsto, buď hnětacím hákem v robotu, nebo ručně vařečkou po dobu asi 5 minut.

Hotové těsto posypte hladkou moukou a mísu přikryjte utěrkou, dejte ho kynout na teplé místo asi na 90 minut.

Troubu předehřejte na 230 stupňů.

Po vykynutí těsto zdvojnásobí svůj objem, opatrně ho přendejte na pomoučený váleček a prsty z něj vytvořte placku (těsto moc nemačkejte, aby se neporušily bublinky, které vznikly kynutím).

Povrch pomažte olivovým olejem, trochu posypte solí a přidejte čerstvý rozmarýn (můžete ale použít i olivy, rajčata, nebo nechat jen tak ...).

Placku opatrně přendejte na plech s pečicím papírem a focacciu dejte péct přibližně na 15-20 minut.

Po upečení focacciu nechte vychladnout a pak ji nakrájejte.

BBQ OMÁČKA

- 1 malá cibule
- 2 stroužky česneku
- 1 lžice nakrájeného čerstvého zázvoru
- 2 lžice rajského protlaku
- 1 lžička sladké papriky
- 1 lžička římského kmínu
- 1,5 lžice hnědého cukru
- 100 ml vody
- olej
- sůl
- pepř

Nejprve si připravte BBQ omáčku. V hrnci na trošce oleje krátce orestujte nejmenší nakrájenou cibuli, když zesklouvnou, přidejte na plátky nakrájený česnek a zázvor a společně restujte asi minutu. Nyní do hrnce přidejte sladkou papriku, římský kmín, rajský protlak a krátce vše společně restujte. Pozor, aby se směs nezačala připalovat! Poté ji zalijte vodou a přidejte hnědý cukr. Vše vařte do zhoustnutí. Dochutěte solí a pepřem.

MÁTOVÝ DIP KE GRILOVANÉ ZELENINĚ

- 200 g zakysané smetany
- hrst lístků čerstvé máty
- nastrohaná kůra z ½ citronu
- sůl
- pepř

Krémovou zakysanou smetanu smíchejte s nasekanými lístky čerstvé máty, na jemno nastrohanou kůrou z poloviny citronu a čerstvě namletým pepřem. Dle chuti dip osolte. Ideálně se hodí ke grilované zelenině.

GRILOVANÉ KUKUŘICE

- 4 předvařené kukuřice
- 2 hrsti strouhaného parmazánu
- 2 lžice másla
- 1 velký stroužek česneku
- 1 hrst čerstvého oregána
- sůl
- hrubě mletý pepř

Ideální je použít už uvařené očištěné kukuřice. Stačí do nich zapíchat špejle, aby se lépe otáčely při grilování i jedly. Pokud použijete čerstvou kukuřici, je třeba ji předem uvařit doměkka v osolené vodě.

Před grilováním si připravte máslovou směs z povoleného másla, nadrceného stroužku česneku, nasekaného čerstvého oregána, trochy soli a čerstvě namletého pepře. Všechno smíchejte dohromady.

Rozpálenou mřížku grilu potřete trochou tuku. Jednotlivé kukuřice potřete vrstvou máslové směsi a dejte ze všech stran grilovat, v průběhu opékání kukuřice opět průběžně potřete ochuceným máslem.

Když jsou kukuřice ze všech stran ogrilované, ještě horké je znovu potřete zbylým máslem a posypte nebo obalte v nastrohaném parmazánu. Ihned je podávejte.

AJVAR

- 2 kg červených nepálivých paprik
- 1 lilek
- slunečnicový olej
- sůl

Lilku nařízněte slupku a celý ho dejte na plech s pečicím papírem. Papriky očistěte a také je rozložte k lilku na plech. Zeleninu lehce pokapejte olejem a dejte péct do vyhřáté trouby na 200 stupňů s funkcí gril. Až bude slupka paprik opečená, vyndejte zeleninu z trouby, papriky přendejte na chvíli do igelitového sáčku, aby se zapařily a šla z nich lehce stáhnout slupku. Lilek vydlabejte. Oloupané papriky a dužinu lilku přendejte do mixéru (kutru) a nahrubo rozmixujte. Směs zalijte olejem a mírně vařte asi 2 hodiny, často míchejte. Směs se stane kompaktní.

KARAMELIZOVANÁ CIBULE

- 2 červené cibule,
- 1 lžice másla,
- 1 lžice balzamiky
- 1 lžice cukru
- sůl

Cibuli nakrájejte na měsíčky. V litinové pánvi nebo hrnci na másle cibuli zvolna restujte, dokud nezměkne, pak přidejte cukr a balzamiko a nechte zkaramelizovat. Hotovou cibulku dle chuti dosolte.

Na dítě se zapomnělo

Na úvod se sluší říci, že se známe čtvrt století. A i když by náš rozhovor proto mohl být naprosto neformální, jsme obě vážné. To téma není lehké: českobudějovická rodačka Klára Chábová pomáhá začleňovat děti z dětských domovů do samostatného života. Za svou práci získala ocenění Laskavec od Nadace Karla Janečka. Posláním této nadace je vyjadřovat vděčnost lidem, kteří nezištně konají dobré skutky.

.....

TEXT: PETRA VICKOVÁ
FOTO: MAREK PODHORA

Čím teď právě žiješ?

Aktuálně se s mými spolupracovníky snažíme o legislativní změny, protože je třeba si uvědomit, že provoz dětských domovů, spíš bychom je měli označovat za pobytová zařízení pro děti, se v některých oblastech řídí zákonnou normou starou šedesát let. Stala jsem se nedávno členkou vládního Výboru pro práva dítěte České republiky, což vnímám jako velkou šanci v této věci něco udělat. Ráda bych, aby se téma transformace ústavních zařízení znovu veřejně otevřelo a začalo se o něm seriózně diskutovat.

Můžeš přiblížit, jak ses k dětem bez rodičů dostala?

Celé to začalo v roce 2002, když jsem pracovala v televizi Prima jako scenáristka a přitom studovala zlínskou žurnalistiku a masovou komunikaci. Přípravovala jsem na seminární práci a hledala téma. Shodou okolností jsem měla v televizním studiu hosta – herečku Táňu Vilhelmovou, dnes Dykovou, ta si s sebou tenkrát přivedla předsedu spolku Múzy dětem. Umělci z tohoto spolku organizovali celodenní výjezdy za dětmi do dětských domovů, kde je formou hravých dílen zapojovali do různých

Mgr. Klára Chábová

- pochází z Českých Budějovic
- vystudovala žurnalistiku a masovou komunikaci na univerzitách v Olomouci a ve Zlíně
- zakladatelka a čestná předsedkyně spolku *Mimo domov, o.s.*
- výkonná ředitelka Nadačního fondu Krok domů
- laureátka ceny Laskavec 2019 Nadace Karla Janečka
- od března 2020 členka vládního Výboru pro práva dítěte České republiky
- žije v Praze s partnerem Davidem a syny Eliášem a Matyášem

akcí a her, které odhalovaly a podporovaly jejich talenty, vlohy a rozšiřovaly jejich obzory. A také trochu zvyšovaly jejich sebevědomí.

To tě zaujalo?

Ano. Při povídání před kamerou se lidi ze spolku zmínili, že by potřebovali spolupracovníka, který by jim pomohl s propagací. Šla jsem po vysílání za nimi, domluvili jsme se a já začala jezdit za dětmi. Prezentace jejich organizace se pak stala tématem té mé seminárky. Časem jsem pochopila, že musím jít víc do hloubky, občasné návštěvy jsou sice fajn, ale přála jsem si dělat pro ty děti ještě víc. A v roce 2008 tak vznikla nevládní nezisková organizace *Mimo domov*.

Sama jsi předtím v dětském domově nikdy nebyla.

To je pravda. A nebyla jsem na to prostředí vůbec připravená. Každý výjezd jsem obřečela. I když si myslím, že jsme děti bavili a ony byly moc rády, že se o ně někdo v tomto směru zajímá, přesto jsme klouzali po povrchu. Snažila jsem se jít k nim blíž, poznat, jaké mají osudy, co se v nich odehrává, jaká mají traumata, co by skutečně chtěly, jaké mají plány, sny... Došlo mi, že je o ně materiálně postaráno dobře, jsou v čistotě, v bezpečí, ale že není v lidských silách jim tu poskytnout individuální pozornost, plný zájem a milující náruč.

Jak se tohle dá řešit?

Mnoho z nich v domově vůbec být nemusí, jejich rodinná situace by se mohla řešit jinak, méně radikálně. Stále existují situace, kdy je dítě z rodiny odebíráno kvůli špatnému bytovému prostředí nebo dlouhodobé absenci ve škole. Cítíme, že by často stačilo rodině účinně pomoci prostřednictvím terénní práce, v tom nejlepším slova smyslu cestou konkrétní pomoci ve chvíli, kdy rodiče tápou nebo sami nemají z dětství správné návyky. Pochopíte, pokud se třeba motají ve vleklém finančním problému, už třeba nemají energii a sílu dětem ohlídat školu, přestanou je tam posílat, a problém je na světě.

Situaci v této fázi lze nějak zachránit?

Věřím, že ano. Je jasné, že stát má celou řadu nástrojů, jak děti před nepříznivými vlivy ochránit, ale ta škála pomoci by mohla být širší. Snažíme se být prostředníkem, být tím, kdo startuje dialog mezi těmito nástroji, chceme neustále poukazovat na to, že odebrání

a následné trauma dítěte je až tou poslední možností. Cílem naší práce je, aby se v České republice ohrožené dítě a zájem dítěte staly plnohodnotnými pojmy. Potřebujeme systémové změny, které povedou ke zlepšení postavení dítěte, skutečnému vyslyšení jeho hlasu, protože se zdá, že jsme uprostřed toho kolotoče s názvem „Péče o dítě“ na toho malého člověka úplně zapomněli.

Jak to myslíš?

Neumíme s ním mluvit. Kdo mu celou situaci vysvětluje, kdo ho uklidní, když ho odvázejí pryč od mámy, kdo ho připraví na další dny? Nechceme nikoho příkře soudit, důvěřujeme v dobrý úmysl všech zúčastněných stran, ale zároveň říkáme, že jsou i jiné cesty. Žijeme ve 21. století, ve vyspělé společnosti, a měli bychom brát v úvahu, že existuje celá řada doporučení a ověřených poznatků, jak s ohroženými dětmi pracovat a jak jim opravdu pomoci. Zaměřujeme se proto i na osvětovou činnost – pořádáme konference, kulaté stoly a semináře.

Zaměřujete se v projektech a osvětě na mladé dospělé, kteří ústav opouštějí. Proč právě tato cílová skupina?

Každý rok odejde z dětských domovů několik set dětí, které netuší, kterým směrem se bude ubírat jejich život. Ze dne na den ztratí své jistoty, nemají kam jít a nevědí, na koho se v případě nouze obrátit. Až šedesát procent jich tento přechod nezvládne, což je vysoké číslo. Důležité je, dávat jim prostor a slyšet jejich hlas, což se moc neděje. Ptát se jich, co potřebují, kam směřují, jak můžeme pomoci, pokusit se ošetřit jejich bolesti a hluboká vnitřní zranění.

Co v té chvíli nejvíc potřebují?

Osobu blízkou a osobu doprovázející. Pod těmito termíny si představte důvěrníka, někoho, kdo mladé lidi třeba pomůže připravit například na setkání s jejich biologickými rodiči. To je totiž jednou z nejčastějších věcí, kterou děti po opuštění domova udělají – jdou hledat svou rodinu. Přijetí pak může být dvojí, obrovsky citově náročné jsou ale obě možnosti. Buď dojde na odpuštění a shledání, v tu chvíli je třeba s průvodcem překlenout propast ztraceného času, nebo se žádný happy end nekoná, a o to víc je třeba toho mladého člověka podržet. Přítel a rádce v tuto chvíli může být nezastupitelný. Děti sice mají po opuštění domova možnost obrátit se na kurátora pro dospělé, ale buď o ní →

→ nevědí, nebo o ni spíše nestojí. Kurátor je pro ně cizí člověk, další instituce, a tak si raději chtějí poradit samy, což často nemusí dopadnout dobře.

Berou vážně vaše rady?

Potřebují podporu, bezpečný prostor a porozumění. Když se s dětmi skamarádíte a pustí si vás k tělu, otevrou se vám a ukáží vám svá zranění. Nemluvíme s nimi jako s chudáčky, snažíme se jim říci, že svůj život mohou mít ve svých rukách, jen si za tím musí jít a nesmí se vzdát. Průvodci by jim pak pomáhali otevírat dveře k úřadům, k hledání zaměstnání, bydlení, nabídli radu. V této souvislosti bych chtěla zmínit úžasný projekt Ligy otevřených mužů s názvem Patron. Zde začali nejdříve s kluky

z dětských domovů. Pochopili, že by jim mohl pomoci kontakt s dospělým mužem, který je už stabilizovaný v životě a není s nimi v profesionálním vztahu. Je to podpůrce, mentor, někdo, kdo s nimi naváže vztah už během dětského domova a pak má klíčovou úlohu hlavně při jejich odchodu. Patronkou nově může být i žena.

Jaké dítě je z tvého pohledu v životě úspěšné?

Jednoduchá odpověď – to, které není neúspěšné. Začlenění do běžného života není v této oblasti žádným klišé. Mladý člověk, který ví, co chce, jenž má práci, dosažitelné bydlení, vnímá vlastní hodnotu a je relativně šťastný, to je cíl, ke kterému směřujeme. Před dvěma lety jsme začali v Mimo domov stavět projekt Inku-

bátor, zaměřený na úspěšný start do dospělosti, který by měl nabídnout komplexní služby dětem ve věku 15+. Voláme po komunikaci mezi neziskovými organizacemi a zákonodárci; i zde bychom rádi byli prostředníkem mezi všemi aktéry, kteří s dětmi přijdou do styku. A co je klíčové a z čeho mám opravdu radost: do týmu patří mladí dospělí, protože právě od nich potřebujeme mít zpětnou vazbu. Inkubátor se nyní nachází v pilotní fázi a uvidíme, zda se podaří postavit ho na vlastní nohy.

Vloni jsi za svou práci získala ocenění Laskavec od Nadace Karla Janečka, jež se zaměřuje na lidi, kteří nezištně konají dobré skutky. Co to pro tebe znamenalo?

Brala jsem to jako znamení a samozřejmě jako velkou poctu pro celý tým Mimo domov. Lidé, kteří se na tuhle cestu vydali se mnou nebo já s nimi, jsou jedním slovem úžasní. Já bych jim fakt chtěla poděkovat. Většina z nich je ve spolku celá léta. Pracují zcela nezištně a naplno. To znamení přišlo společně s dalšími symboly přízně ve chvíli, kdy jsem měla pocit, že už na takhle náročnou práci nemám sílu.

Ozval se mi pár mladých filantropů, který se rozhodl založit vlastní nadační fond s názvem Krok domů. Přišlo jim smysluplné podporovat systémové změny, spojené právě s ohroženými dětmi a především mladými dospělými. Přijala jsem jejich nabídku a pracuji nyní ve fondu jako výkonná ředitelka. Došlo mi se vši pokorou, že mám možnosti, znalosti a nově i prostor něco skutečně důležitého prosadit a že to mohu mít jako své zaměstnání. V Mimo domov působím jako čestná předsedkyně, každý projekt má nyní své projektové řízení a společně vše konzultujeme a podporujeme se.

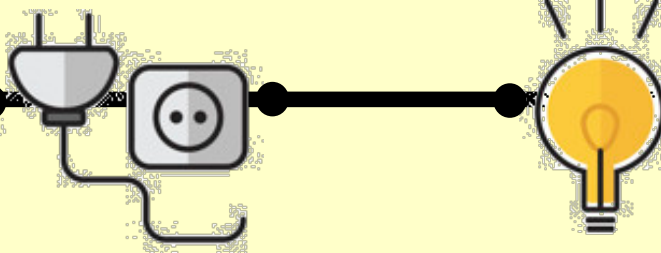
Jsi maminka dvou malých kluků. Změnilo tě v tomto ohledu mateřství?

Naprosto, úplně. Uvědomila jsem si, kolikrát za den kluci volají maminku. Stokrát, tisíckrát. A já přijdu, jsem tam, pohládím je, uklidním, když mají zlé sny. Má přítomnost je pro ně našťástí samozřejmá. O to víc cítím, že bych měla být v budoucnu obrazně i fyzicky nablízku i tam, kde nikdo nepřichází, kde se ten malý tvor nedovolá. Každý, děti a mladí snad nejvíce, si totiž zaslouží být uslyšen, objat a milován. !

INZERCE 200204

estian
Patříme k sobě

www.estian.cz

ČERPEJTE S NÁMI DOTACE NA ENERGETICKÉ ÚSPORY

- › zateplením objektů
- › výměnou oken, dveří
- › změnou vytápění
- › úpravou osvětlení

DOTACE SE VZTAHUJE NA

- › bytové domy
- › veřejné budovy
- › podnikatelské objekty

Pro více informací kontaktujte:

DOMOZA projekt s.r.o.

Teslova 1202/3

301 00 Plzeň

Web: www.domoza-projekt.eu

Tel: +420 725 005 891

***Nečekejte na dotaci a pojdte jí
naproti spolu s námi!***

Lék na krizi: nakupujeme u sousedů

Zatímco v době koronavirové epidemie začínala řada firem škrtat a propouštět, společnosti PS Patrol se krize nedotkla. „Bezpečnostní a strážní služba hlídá objekty, ať v nich jsou lidé, nebo zůstávají prázdné. Továrnu, kde se zastavil provoz, musíte hlídat o to víc,“ říká jednatel firmy Petr Schwarz. Nastalou situaci spíš vnímá jako příležitost – šanci přehodnotit život svůj i celé firmy.

.....

K čemu jste dospěl?

Nevím, jestli přijde ekonomická krize, mnozí ji predikovali už loni a možná jsme na jejím začátku. Ale jsem přesvědčený, že právě teď je nejvyšší čas začít uvažovat lokálně, spolupracovat s kolegy z jednoho města nebo jednoho kraje. Protože jestli můžeme krizi čelit, pak jediné tím, že si sami sobě pomůžeme.

Jak?

Jsem Budějčák, Jihočech. K čemu mi je spolupráce s nadnárodní firmou, která zaměstnává třicet tisíc lidí po celém světě – když budu někoho z nich potřebovat, nejspíš mi nepomůže ani tisíc lidí v Itálii a dva tisíce v Německu. Hodí se mi pomoc od někoho, kdo je nablízku, kdo může přijet hned. Člověk má nakupovat zboží a služby od kamarádů, známých, sousedů a spoluobčanů, přesně v tomhle pořadí. Pak víte, koho podporujete, soused pomůže dalšímu sousedovi, ten dalšímu a ten potom zase

mně, kruh se uzavře a nikdo se nakonec nemá špatně. Pro stát a obce by to mělo platit zejména! Pokud tomu překáží zákon, je špatný.

Takový jihočeský protekcionismus.

Pokud můžu koupit stejnou věc od člověka z Budějce a Ostravy, proč bych to sem vozil z takové dálky? Nemá smysl posílat kapitál pryč. Můj kamarád Vláďa Kocman měl dlouhá léta obchod se sportovním oblečením, nikdy jsem nic nekupoval jinde. Poradil mi, představil nové značky, na které bych jinak ani nepřišel a se kterými jsem dodnes spokojený. Na zahradě máme se sousedy právě naražený sud Samsonu. Proč bychom tam měli Plzeň, když bydlíme v jižní části Budějce a Samson není horší?

Všechno ale člověk na jihu nesežene.

Všichni nemůžeme vyrábět LED televize nebo léky na rakovinu. Na druhou stranu ale můžu kupovat brambory, jablka nebo mléko od jihočeských farmářů. Existují lidé, kteří půjdou vždycky jen po ceně a nenechají si vysvětlit, že tričko za 350 korun z Číny je vlastně dražší než tričko za 500 od paní odvedle, která šije za českou mzdu a kvalitněji, takže oblečení vydrží déle. Čím víc lidí o tom bude mluvit, tím víc lidí tak bude skutečně žít.

Jak se v posledních letech profesionalizovaly služby PS Patrol?

PS Patrol je dlouhodobě na špici, vylepšujeme technologie a investujeme do lidí. Zaměstnáváme lidi s hendikepem a za ta léta se nám podařilo vytvořit stabilní jádro týmu. Velký projekt je pro nás aktuálně také APS Fire, tedy služba, kdy klientům nabízíme požární ochranu – úřady nám schválily první projekty, tak se postupně rozjedou další. !

Covid v MHD? Nenakazil se nikdo

Díky epidemii koronaviru pochopil, že je snadné manipulovat s lidským vědomím a strachem. Ve stejné době také zjistil, jak jsou cestující solidární: kupovali si měsíční kupony na MHD, přestože věděli, že nikam nepojedou. Rozhovor s šéfem budějovického dopravního podniku Slavojem Dolejšem o tom, co bylo a zase bude, když lidé nasednou do autobusů a trolejbusů. Povídali jsme si v první polovině června.

.....

TEXT: JAN ŠTIFTER
FOTO: PETR ZIKMUND

Jak budějovická MHD prožila epidemii covid-19?

V březnu jsme zaznamenali masivní odliv cestujících. Několik dní jezdily vozy úplně prázdné. Budějovice připomínaly město duchů, kdy se tichými ulicemi projížděly opuštěné autobusy. Lidé se báli navzájem stýkat – někdy si drželi tak velký odstup, jako by virus dokázal působit na sto metrů.

Jak se tohle období promítlo do příjmů dopravního podniku?

Velmi. Tržby nám v březnu klesly o 30 % a v dubnu o 60 %. Nicméně velice si vážím toho, že nám celá řada lidí zůstala věrná. Slýchal jsem i od svých známých, že si koupili měsíční kupón, přestože nejedli. Chtěli nás tak podpořit. Solidarita s dopravním podnikem mě potěšila.

Máte věrný předplatitelský kmen.

Minimálně dvacet procent lidí nám pomáhá. Nejspíš mají pocit, že je to nezruinuje a nám to pomůže. Moc jim za to děkuji, jen díky nim bude mít krize na dopravní podnik mírnější dopad. I tak to ale byl ohromný zásah do rozpočtu, se kterým nikdo dopředu nepočítal.

Pokud vám chybějí peníze, kde je seženete?

Když chybějí, tak chybějí. Rozpočet dopravního podniku je dnes půl miliardy korun, a pokud poklesnou příjmy, budou citelně chybět. Město České Budějovice nám platí 267 milionů korun za odjeté kilometry, a k tomu si naši službu objednávají ještě okolní obce a Jihočeský kraj. Musíme jednat o náhradách, ale nejvíc nám pomůže, když se lidé zase vrátí do autobusů, budou nakupovat jízdenky, kupony, budou zase s námi. Musíme platit vozy, řidiče, opravy, a na to všechno potřebujeme peníze.

Jaká opatření jste ve vozech zavedli?

Vrhli jsme se na dezinfekci vozů. Podstatou dezinfekce je, že dezinfikujete čisté prostředí. Najali jsme agentury a provedli generální úklidy v ještě větší intenzitě a rozsahu, než je standardně zvykem. Všechny vozy jsme vydrhli do posledního koutku. Pak jsou teprve dezinfekce účinné. I do budoucna chceme investovat víc peněz do čištění, ale limituje nás několik věcí, především čas. Fungujeme 24 hodin denně, každý den vypravujeme sto vozů, a nejsme schopni úklidovým firmám přistavovat vozy na takovou dobu, aby bylo možné generální úklid vykonávat každý den. →

→ Vozy musí při čištění zůstat otevřené, během noci se uklízí hůř, při umělém světle nemusí být nečistota vůbec vidět. Budu bojovat za to, abychom na hygienu měli víc peněz, úklidy teď pro nás budou prioritou číslo jedna. Tohle budou peníze vynaložené jednoznačně správným směrem. Lidé musí vědět, že vozy jsou bezpečné. Zase ale upozorňuju na to, že my tam ten nepořádek neděláme.

Z čeho bývá největší špína? Z bot? Z jídla?

Nepořádek z bot je přirozený a my si s ním dokážeme jednoduše poradit. Horší je ale jídlo na sedačkách. Pod nimi pak neustále odstraňujeme nalepené žvýkačky, řešíme čmáranice na stěnách, někdy skutečně zírám na to, jak jsou lidé schopní zašpinit sedadlo. Když to zjistíme, musíme stáhnout vůz z provozu, je pak odstavený a čeká, až večer přijde úklidová firma. Ale lidé okolo sebe ničí věci nebo je zdobí kresbami už od antiky.

Stále platí, že do MHD jen s rouškou. Je to podle vás problém?

Byl bych rád, kdybychom mohli všeobecně zrušit veškerá opatření, která zavedl ministr zdravotnictví. I rouška je bariéra, proč lidé nechtějí jezdit autobusy. Městská hromadná doprava je hromadná doprava, nevozíme lidi v taxících, vždycky si budou tak nějak blízko. Ale bránit se epidemii v době, kdy na jihočech hygienici evidují nějakých deset nakažených, se mi jeví být přehnané. Deset lidí na celý Jihočeský kraj. A my v tuto chvíli nasazujeme roušku při vstupu do autobusu, pak ji zase svlékáme, držíme ji v ruce, dotýkáme se úst, vždyť to vůbec nedává smysl. Takhle vládní opatření podle mě již nikoho neochrání.

Konzultujete opatření s jinými řediteli dopravních podniků?

Předáváme si informace, a vznikají tak zajímavá zjištění. V celé České republice neexistuje jediný důkaz, že by se někdo nakazil v MHD. To jsme si sdělovali s kolegy z jiných měst. Dokonce ani žádný řidič se nenakazil v MHD. Kdyby byl virus tak zdrucující, jak je nám médií podsouváno, byla by čísla jiná. Vidíme, že MHD je bezpečná doprava i ve chvíli, kdy svět zažívá epidemii koronaviru. Pojďme se vrátit k životu, jaký byl do začátku března, je nejvyšší čas. Vidím to sám na sobě, stále odkládám nákupy jen proto, že nechci chodit po obchodě v roušce. Nemůžete si 24 hodin denně v kuse čistit ruce, nemůžete

I do budoucna chceme investovat víc peněz do čištění, ale limituje nás několik věcí, především čas. Fungujeme 24 hodin denně, každý den vypravujeme sto vozů, a nejsme schopni úklidovým firmám přistavovat vozy na takovou dobu, aby bylo možné generální úklid vykonávat každý den. Vozy musí při čištění zůstat otevřené, během noci se uklízí hůř, při umělém světle nemusí být nečistota vůbec vidět. Budu bojovat za to, abychom na hygienu měli víc peněz, úklidy teď pro nás budou prioritou číslo jedna.

”

si je každých pět minut mýt. Všeho moc škodí. Ačkoliv doufám, že až toto všechno skončí, že si ty ruce budou lidi nadále umývat pokaždé, když jdou ze záchodu, a ne jen před vstupem do supermarketu.

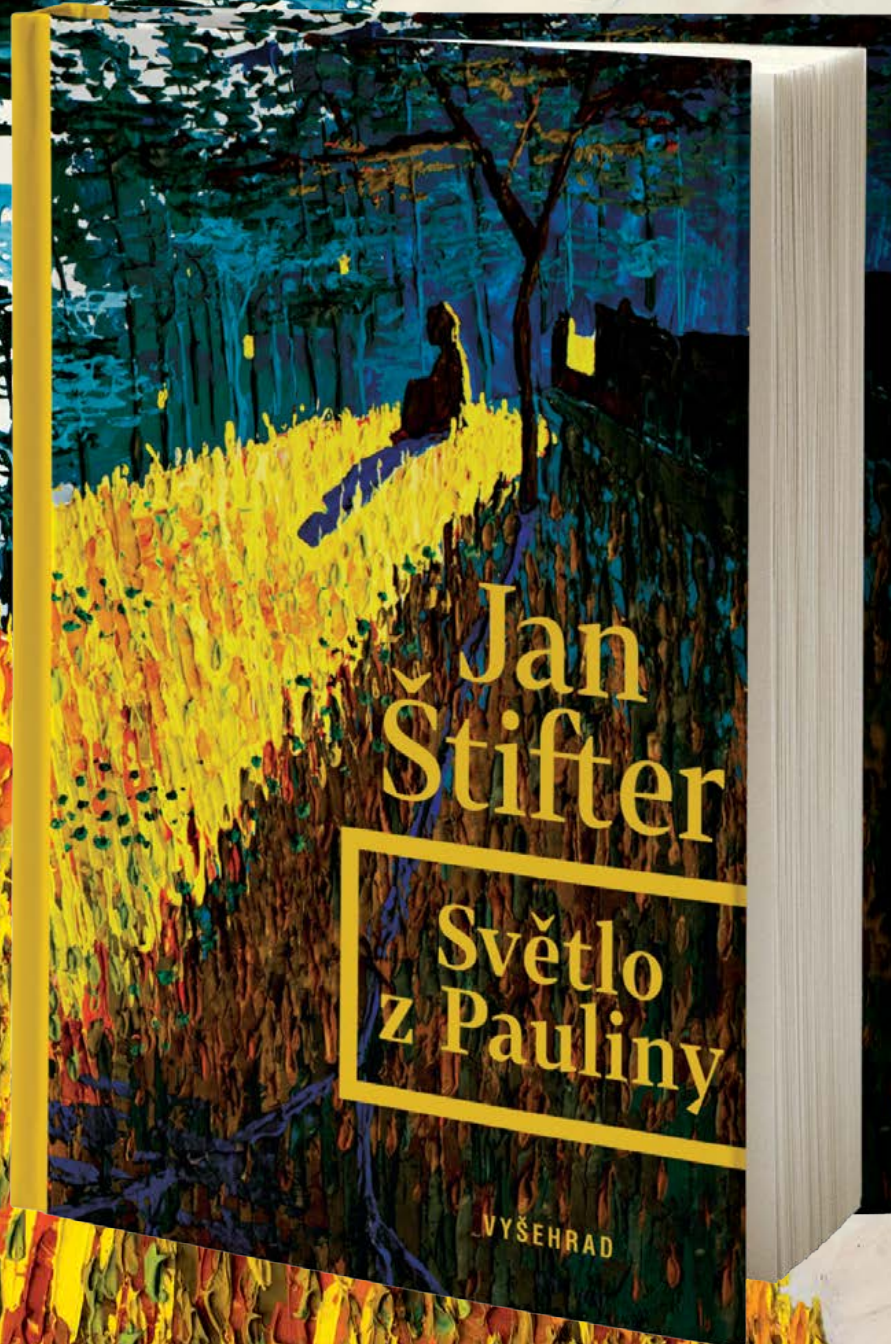
Co z přijatých opatření už v budějovické MHD zůstane?

Chceme vložit více peněz do úklidu vozů. Budějovice jsou velmi prašné město, v kombinaci s pylovou sezonou vzniká ve vzduchu hotové peklo. Vůz uklidíte, a za hodinu vidíte vrstvičku prachu. Chtěli bychom změnit systém úklidů, zvažujeme dokonce návrat ke koženkovým sedačkám, protože se lépe uklízejí a dezinfikují. Chceme zachovat pravidelné dezinfikování vozů. To se samozřejmě dělo vždycky, už dříve měly firmy povinnost přidávat do saponátů příměs dezinfekce. Bude to však ve větší intenzitě. Vyšší pozornost věnujeme plochám, kterých se dotýkáte rukama. Chceme nalákat lidi – aby neseděli doma, když je tady bezpečná MHD. !

Tohle je svět, tak žij!

INZERCE 200206

Od vítěze
Ceny čtenářů
Česká kniha
2019

Není na co čekat –
co nechytneš, uteče,
k čemu nepřivoníš, zvadne.
I půvabnou jihočeskou
osadu Paulinu pohltil
les, místo komínů ční
k nebi stromy a všude je
hrobové ticho. Ze starého
světa však přece jen něco
přetrvalo: příběhy, jména
a dávná rozhodnutí,
která mají vliv na naši
přítomnost. Pohnuté lidské
osudy jsou nejen cestou,
ale i branou do minulosti,
poznáním toho,
co bylo a nesmí zůstat
zapomenuto.

 VYŠEHRA D

www.albatrosmedia.cz

Dopřejte tělu i duši výjimečnou péči Nové privátní wellness ZAVADILKA 2620

Na začátku příběhu byla touha po klidném a privátním prostředí, kde bychom mohli dokonale a nerušeně relaxovat, užívat si občasný únik od pracovního shonu nebo slavit významná jubilea. Ale vysněné místo, které by nás uchvátilo svou atmosférou, čistotou, očekávaným soukromím i nabízenými službami, jsme v Budějovicích a blízkém okolí nenašli.

.....

A protože máme rádi odvážné výzvy, rozhodli jsme se náš společný sen zhmotnit. Chtěli jsme vytvořit příjemné místo, kde bude naprosté soukromí, kde se nebudeme muset dělit o šatnu s cizími lidmi, kde vždy bude 100% hygiena, čistota a komfort. Místo, kam se naši přátelé i ostatní návštěvníci budou rádi vracet.

A tak vzniklo ZAVADILKA 2620 PREMIUM WELLNESS, nově otevřené privátní wellness v Českých Budějovicích na stejnojmenné adrese. Designový multifunkční prostor přináší do Budějovic příležitost k soukromé relaxaci v „pětihvězdičkovém“ standardu. Wellness si lze rezervovat výhradně jako celek v režimu privátního pronájmu. Hosté tak mají jen pro sebe k dispozici všechny služby a technologie v absolutním soukromí.

Využít mohou finskou saunu, parní kabinu a dvoumístné hydromasážní vany se špičkovými spa technologiemi, doplněné 100% přírodními esenciálními oleji. Vany disponují programy s hydromasáží, perličkovou koupelí nebo unikátní „mléčnou koupelí“ ve speciálně provzdušněné vodě s chromoterapií (terapie barvami). Účinné ochlazení nabízí sprchová zóna s dešťovými sprchami, prohřívací/ochlazovací vodní mlhou a polévacím vědrem.

Celý prostor wellness je osazen chytrou scénickou chromoterapií, pozitivně ovlivňující lidskou psychiku. Jednotlivé světelné scény si mohou hosté ovládat sami dle přání. Lze tak věrně simulovat světelné podmínky při západu slunce nad dubajskou pouští, polární září, východ slunce v Alpách, atmosféru noční singapurské Marina Bay a další.

Samozřejmostí je wi-fi připojení a ozvučení. Součástí wellness je také privátní sociální

zázemí a šatna. Na stejné adrese je možné si pronajmout i plně vybavený nový apartmán. Podrobné informace najdou hosté na webu www.zavadilka2620.cz.

Na vaši návštěvu v ZAVADILKA 2620 PREMIUM WELLNESS se těší manželé Schwarzovi. !

Barbarské fotky v IGY

Osobnosti z titulních stran časopisu Barbar ozdobí prostory v českobudějovickém IGY Centru. Výstava představí autorské snímky Richarda Nowaka.

.....

Modelka Iva Kubelková, plavec Arnošt Petráček, herečka Daniela Bambasová nebo sochař Petr Schel. Nejlepší titulní strany časopisu Barbar teď budou k vidění v prostorách IGY Centra – o velkoformátové fotografie se postará společnost CeWe Color. Barbar letos oslavil sedm let, a tak bylo z čeho vybírat, na obálce se vystřídalo téměř sedm desítek osobností. Většinu snímků pořídil českobudějovický fotograf Richard Nowak, barbarská přehlídka je jeho autorskou výstavou.

Oficiální zahájení je v plánu na čtvrtek 1. října od 17 hodin. Na místě bude Richard Nowak, šéfredaktor časopisu Barbar Jan Štifter i Zdeněk Muzikář, manažer CeWe Color a také strůjce myšlenky, právě v jeho hlavě se zrodil nápad shrnout a zpřístupnit to nejlepší z dosavadní produkce Richarda Nowaka pro časopis Barbar. CeWe Color zajišťuje také fotokoutek, kde se na malý okamžik může stát hvězdou časopisu kdokoliv.

Vstupte do barbarské historie. Výstava potrvá do 31. října. !

INZERCE 200207

Tisk fotek na počkání
ve všech prodejnách CEWE FOTOLAB

moje
cewe foto ihned

Zažívám sezonu zázraků

Když herečka Eliška Mesfin Boušková před šesti lety přijela s pražským divadelním souborem Kašpar do Českého Krumlova, měla dojem, že se vrátila domů. Většinu života strávila v Praze, její tatínek dokonce pochází až z Etiopie. Jihočeská krajina ji ale natolik okouzila, že si tady pořídila chalupu, navíc v Krumlově hned potkala podobně naladěné muzikanty a založili kapelu. Od loňského podzimu má angažmá v Jihočeském divadle, čímž odstartovala období, kterému říká sezona zázraků.

TEXT: ALENA BINTEROVÁ

FOTO: MILAN HAVLÍK

Když vznikal tento rozhovor, zažívalo mnoho umělců kvůli koronavirové krizi nepříjemné prázdno. Nucená pauza je vyhodila z rytmu, stýskalo se jim po publiku, prožívali existenční nejistotu. Jak je možné, že vy mi tu vyprávíte o „sezóně zázraků“?

Už od září, kdy jsem nastoupila na plný úvazek do Malého divadla v Českých Budějovicích, zažívám pocity velkého štěstí a vděčnosti. Mám dojem, že jsem konečně zakotvila. Možná jsem dokonce byla v minulém životě Jihočeškou! To by vysvětlovalo klid, který mě tu hned při první návštěvě prostoupil. Ale musela jsem si k tomu nejdříve sama poctivě dojet, protože kočovný život komediantů mě bavil a líbí se mi pořád. Ovšem po patnácti letech, kdy jsem byla na volné noze a hostovala v různých divadlech, jsem si už asi podvědomě přála někde zakořenit.

Působíte teď v Malém divadle, které hraje převážně pro děti, a je tedy velmi akční a tvůrčí, aby zaujalo a udrželo si svého diváka. To nevypadá na velké zklidnění...

Je pravda, že se učím mnoho nových věcí. Vystudovala jsem činohru na DAMU, pak jsem byla čtyři roky v angažmá v Klicperově divadle v Hradci Králové a odtud jsem se zase vrátila do Prahy. Dosud jsem nikde neměla

příležitost pracovat s loutkami. To předpokládá hbité ruce a přesný timing a kolega Petr Hubík, se kterým jsem s loutkami začínala, má se mnou opravdu velkou trpělivost. Přesto mívám dojem, že touto prací odpočívám. Po letech klasické činohry je osvobozující a úlevné si hrát a vytvářet čistou radost. Parta v Malém divadle je naprosto skvělá, což je pro mě moc důležité. Vždycky jsem měla štěstí na lidi, například v Divadle Kašpar jsme si byli také velmi blízcí, jako rodina.

A k tomu všemu k nám ještě přijel Petr Forman a začal na jaře s vámi a vašimi kolegy v Českém Krumlově před otáčivým hledištěm zkoušet nové představení Muž Dvojhvězdy. Jak jste to během pandemie vůbec zvládli?

To období bylo mimořádné pro všechny lidi, ale pro nás úplně jinak. Když se na začátku všechno zavřelo, ani mi to jako velké omezení nepřípadalo, protože jsem se v té době doma potřebovala učit novou roli. Pak jsme začali zkoušet na točně a samozřejmě museli dodržovat všechna hygienická opatření. Ale díky tomu, že se představení odehrává venku, se to zkoušení dalo lépe zvládnout, než kdybychom byli uvnitř divadla. Vytvořili jsme si v Krumlově na otáčku svůj vlastní →

To období bylo mimořádné pro všechny lidi, ale pro nás úplně jinak. Když se na začátku všechno zavřelo, ani mi to jako velké omezení nepřípadalo, protože jsem se v té době doma potřebovala učit novou roli. Pak jsme začali zkoušet na točně a samozřejmě museli dodržovat všechna hygienická opatření. Ale díky tomu, že se představení odehrává venku, se to zkoušení dalo lépe zvládnout, než kdybychom byli uvnitř divadla. Vytvořili jsme si v Krumlově na otáčku svůj vlastní svět. Takže zatímco většina lidí v té době hltala zpravodajství, já jsem žila jen divadlem.

”

Maminka je úplná hrdinka, že přede všemi ustála tátu i své těhotenství! Tehdy na to lidé nebyli zvyklí. Nebylo to snadné a česká společnost s tím bojuje dodnes – neřekla bych, že je to přímo xenofobie nebo rasismus, ale určitě je tu znát strach z něčeho neznámého. Ten strach ale mnohdy působí velmi nepříjemné věci. Dost o tom vím. Hlavně v pubertě jsem řešila, kam že to vlastně patří. Jsem jiná, divná? Nebo je to dobře? Naši se o tom nebavili, nemyslím si, že by mi chtěli něco zatajovat, spíš to pro tátu bylo hodně bolestivé téma.

”

svět. Takže zatímco většina lidí v té době hlatala zpravodajství, já jsem žila jen divadlem. Toto představení je tak náročné, že jsem ani neměla kapacitu vnímat okolní svět. Muž Dvojhvězdy byl náš vesmír, celá ta situace nás semkla dohromady. Premiéra měla být letos na konci srpna, ale posunula se na příští rok.

Připadá mi divné, že jste zkoušeli něco, co budete hrát až za tak dlouhou dobu.

Ano, divné to je. Bylo však třeba využít tento vyhrazený čas a prostor, protože dál už jsou naplánované jiné věci – navíc nám, tedy mně určitě, rozhodně prospěje, když ten příběh v sobě teď nechám zrát. Vše pak bude o to lepší, aspoň doufám. Je to mimořádné představení a stojí za to si na něj počkat. A ještě se kvůli němu učím hrát na violoncello, protože tento nástroj patří k mé roli. I proto jsem ráda, že jsem na přípravu dostala víc času.

Saxofon, na který umíte hrát, by se tam nehodil?

K mé postavě úplně ne, k ní patří violoncello – něžný nástroj, který má v sobě velkou křehkost. Petr Forman vytváří vizuálně zpracované divadlo a cello vypadá v obraze nádherně. Takové výzvy, jako je cello, miluju. Začala jsem kvůli tomu znovu chodit do hudebky! Jako dítě jsem se učila hrát na piano, ale pak si mě přitáhl saxofon, u něho jsem nejsvobodnější. Mám ráda rytmus a tanec, zpívám, hraju i na kytaru – ale teď díky nové zkušenosti s velkým obdivem sleduju všechny, kteří dokážou hrát na smyčcové nástroje. To mi připadá mnohem těžší než brnkat na struny nebo mačkat klapky. Držet smyčec, jak je třeba, a ještě dokázat, aby moje ruka byla ladná... Není to legrace, takže ten rok, který nám byl tímto dán, ráda naplním i violoncellem. Je krásné, jak divadelní i herecké role člověka posouvají.

Máte nějakou vysněnou roli? Nebo oblíbenou z těch, které už jste hrála?

Přímo vysněnou roli nemám, беру život tak, jak přichází. Asi mou nejoblíbenější postavou, kterou jsem zatím ztvárnila, je Anna v Rozmarném létě. Nastudovali jsme ho s Divadlem Kašpar a ještě v něm Annu dohrávám, už je tam sice po mně jiná herečka, ale v září se párkrát na scénu vrátím. Je to velmi kouzelný poetický příběh a navíc se mi líbí Vančurův jazyk. Ve Werichově vile budeme v červen-

ci hrát i Rozmarný večer, v němž jsou písně z představení a herci fungují jako kapela.

V Jihočeském divadle jsme vás poprvé viděli ve hře Petra Zelenky Živý obraz, která měla premiéru roku 2017. Zdálo se mi, že role mladé uklízečky exotického vzhledu je přímo pro vás...

Ano, Petr mi ji nabídl hned, jak začal před-

stavení připravovat. On často role píše na míru konkrétním hercům. Předtím jsem hrála v Dejvickém divadle v jeho hře Teremin, která byla skvělá – hostovali jsme tehdy i v Českých Budějovicích. Velkým zážitkem bylo pro mě i loňské vánoční představení Malého divadla Útěk do Egypta přes Království české, kde jsem hrála Marii. Jsem za tuto krásnou roli velmi vděčná, hrálo se a zpívalo. Swing je moje krev.

A jak je to s tou vaší kapelou v Českém Krumlově?

Ted' bohužel trochu usnula, protože jsem na ni neměla kvůli divadlu vůbec čas. Ale chtěla bych ji zase oživit. Vznikla spontánně díky tomu, že jsme hráli s Divadlem Kašpar v Českém Krumlově a pak šli do hospody na pivo. Tam jsem potkala kluky, z nichž se vyklubali skvělí muzikanti. Hned vznikl základ kapely: →

MAKE-UP.STUDIO.

Paulina Krizova

NABÍZÍME PROSTOR MANIKÉRCE, PEDIKÉRCE DO NEHTOVÉHO STUDIA.

Více info na tel.: 777 938 515

PAVLÍNA KRÍŽOVÁ make-up artist, stylist

tel.: 777 938 515, email: pa.krizova@gmail.com, www.facebook.com/krizovamakeup

PERMANENTNÍ MAKE-UP

- vpravení hypoalergenního pigmentu do pokožky. Za pomoci nejnovějšího cartridgeového digitálního přístroje.

RTY : vykreslení a ztvárnění rtů - probarvením

OBOČÍ : vlásenková metoda! 3D modelace nového nebo doplnění chybějícího obočí

OČNÍ LINKY : prokreslení linie řas, přirozené zvýraznění očí

LÍČENÍ

- jednorázové / denní, příležitostní, svatební

- krok za krokem / poradenství - jak si vytvořit dokonalý make-up, ukázka optické korekce/

- sestavení make-up barevnosti pro Vás

- výběr a použití správných štětců, rozjasňovačů a camouflage

FOTO

- spolupráce s módním fotografem Richardem Nowakem

/www.richardnowak.cz/ vytvoření foto make-upu, vlasového stylingu a stylingu

REFERENCE MAKE UP A VLASOVÝ STYLING :

Tereza Maxová, Alena Šeredová, Iveta Vitová, Eliška Bučková, Jitka Valková, Renata Langmanová, Petra Janů, Tonya Grave, Helena Zetová, Tereza Kerndlová, Tereza Černochová, Barbara Nesvadbová, Zlata Adamovská, Hana Maciuchová, Halina Pawlowska, Jana Krausová, Kateřina Brožová, Michael Kocáb, Ondřej Soukup, skupina Lucie...

MICHAELA VÁCHOVÁ kosmetička, ošetření IPL

tel.: 775 131 125, email: misavachovax@seznam.cz

KOSMETIKA

- Kosmetické ošetření profesionální přírodní kosmetikou ALISSA BEAUTE - produkty obsahují moderní aktivní látky získávané z čistě přírodních zdrojů, jako jsou rostlinné extrakty, výtažky z ovoce, květin a aktivní látky z moře. Neobsahují parfemace a jsou bez chemických konzervantů, čímž se předchází případným nežádoucím reakcím

- Chemický peeling

- Depilace voskem, cukrovou pastou

- Trvalá na řas

OŠETŘENÍ INTENZIVNÍM PULZNÍM SVĚTLEM

moderní metoda, která napomáhá k:

- Odstranění nežádoucích chloupků v obličejí, na těle

- Odstranění nežádoucích pigmentací v obličejí, na rukou

- Odstranění rozšířených žilek v obličejí

- Fotorejuvenace, omlazení pleti obličejí, krku, dekoltu

- Zlepšení stavu žívek a strií

- Terapii všech projevů akné

INZERCE 200208

→ na kontrabas hraje Martin Laštovka, na kytaru Petr Turek a na bicí Dan Hubáček. To byl asi rok 2014, ještě jsem působila v Praze, ale hodně jsme s kapelou v létě hráli a bylo to krásné. Tak snad se nám podaří brzy navázat, kde jsme skončili.

Kvůli tomu jste si na jihu Čech pořídila chalupu?

Předtím jsem žila hlavně prací a pořád někde jezdila. Tady mi došlo, jak moc mi vyhovuje možnost se zastavit a být chvíli v klidu. Kdybych neprožila ta léta v Praze a na cestách s divadlem, asi bych k tomu nedospěla. Jsem velmi impulzivní a emotivní bytost, toto mé rozhodnutí nebylo předem plánované – byla jsem na návštěvě za rodinou řezbářky Jitky, která dělá i loutky, a v jejich sousedství byl zrovna dům na prodej. Ukázali mi ho a já se nadechla a pocítila, že jsem doma. Ačkoli nejsem žádná chalupářka a teprve se všechno učím. Ale bydlím na nádherném místě uprostřed pastvin, mám překrásný výhled ze zahrady na šumavské kopce, a přitom je to jen čtrnáct kilometrů do Českého Krumlova. Stavení samozřejmě potřebuje spoustu nutných oprav, snažím se ho aspoň trochu udržovat. Učím se za pochodu, nejvíc ze všeho mě baví hrabat se v hlíně nebo si naštipat dřevo a zatopit v kamnech. Možná zrovna v tom se projevují mé africké kořeny.

Co na to říkají vaši rodiče?

Táta žije v Praze a maminka v Bretani, takže za mnou jezdí hlavně v létě a o Vánocích. Ale stále fungujeme jako rodina, jen máme vztah na větší vzdálenost. Maminka je učitelka, chvíli jsme žili všichni společně ve Francii – chodila jsem tam do páté třídy, díky čemuž umím francouzsky. Pak jsme se vrátili do Čech, po čase maminka znovu odjela do Francie. Myslím, že ta chalupa nás stmelila, trávíme teď společně víc času než dřív. A k tomu přibyl i „pán domu“... Při zkoušení na otáčku jsem potkala svou životní lásku, dům si hned zamiloval a navíc umí všechno opravit! Náhdera, tomu prostě říkám sezona zázraků.

Pojďme ještě k těm vašim africkým kořenům – narodila jste se za socialismu, kdy asi nebylo snadné být dítětem se snědou pletí.

Táta sem přijel z Etiopie na stipendium, máma ho učila češtinu a zamilovali se do sebe. Velmi své rodiče obdivuju za to, jak byli v té době stateční. Maminka je úplná hrdinka, že přede všemi ustála tátu i své těhotenství! Tehdy na to lidé nebyli zvyklí. Nebylo to snadné a česká společnost s tím bojuje dodnes – neřekla bych, že je to přímo xenofobie nebo rasismus, ale určitě je tu znát strach z něčeho neznámého. Ten strach ale mnohdy působí velmi nepříjemné věci. Dost o tom vím. Hlavně v pubertě jsem řešila, kam že to vlastně patřím. Jsem jiná, divná? Nebo je to dobře? Naši se o tom nebavili, nemyslím si, že by mi chtěli něco zatajovat, spíš to pro tátu bylo hodně bolestivé téma.

Co jste věděla o jeho africké rodině?

Skoro nic. Táta odešel z Etiopie, když mu bylo asi dvacet let. Kdyby se vrátil domů, možná by ho popravili, protože tam byl vojenský převrat. Až později jsem pochopila, jak velmi složité bylo pro něj přerušit vazby se svou rodinou. Myslel si, že jeho rodiče už zemřeli, a když jsem pak po něm chtěla aspoň adresy na další příbuzné, měl jen velmi málo kontaktů. Mně se však naskytla příležitost vypravit se do Etiopie s jednou expedicí a to mě nadchlo – bylo mi třicet a už jsem opravdu moc potřebovala poznat, odkud pocházím. A tak jsem se rozhodla vyrazit na cestu a doufat, že tátovu rodinu nějak najdu. A potvrdilo se mi, že když člověk jde za svým přáním a má dobrý záměr, podaří se mu dojít ke svému cíli.

Tatínek s vámi jet nechtěl?

Dlouho jsem si myslela, že pojede, ale nakonec jsem jela bez něj. Možná se mu celou dobu stýskalo a musel to téma v sobě natolik potlačit, že to uzavřel. Když jsem se o tom bavila s přáteli, kteří jsou také míšenci a mají rodiče ve věku mého táty, zjistila jsem, že generace těchto cizinců je na tom podobně. Bojují s přáním podívat se domů, ale mají strach, co najdou a koho už nepotkají.

Ale vy jste odvalu našla.

Pomohlo mi, že jsem dostala šanci jet s expedicí, v níž se právě uvolnilo jedno místo, protože někdo na poslední chvíli vypadl. To pro mě bylo znamení, abych jela aspoň kus cesty s nimi a pak věřit, že nějak sama najdu, co hledám. Řidiči, který nás vezl, jsem vyprávěla svůj příběh. A ukázalo se, že mám nad sebou anděly strážné. Řidič se mi hned nabídl, že to se mnou objede, dokonce ani nechtěl peníze. Zaujalo ho mé pátrání a chtěl mi pomoci. Napadlo ho, že se zastavíme v městečku, kde se táta narodil, a půjdeme do továrny na cukrovou třtinu, kde kdysi pracoval můj děda. Hledali jsme kartotéku a řidič mi pomáhal i tím, že překládal.

Našla jste svou rodinu?

Největším překvapením pro mě bylo, že jsem se nakonec dostala až k tátově mamince, k mé babičce. To byl nádherný a nezapomenutelný zážitek. Ona věděla, že se jejímu synovi narodila dcera, ale netušila, co s námi je a zda jsme vůbec naživu. Byl to pro ni návrat ztraceného syna! Říkala mi Mesfine, což je jméno mého tatky. Překvapilo mě, že jsem celou dobu úplně přesně věděla, co mi babička povídá, i když amharsky umím jenom trochu. Říkala, že teď, když je rodina zase spojená dohromady, se nám všem uleví a budeme konečně šťastní. A že ona už může pokojně odejít. Zemřela přesně měsíc poté, co jsem se vrátila do Čech. Setkání s ní bylo pro mě úplně zásadní. Já žádné sourozence nemám, bylo tedy jenom na mně, abych rodinu zas dala dohromady.

Co na to tatínek?

Poznala jsem, jak velmi se mu ulevilo, když zjistil, že ho všichni milují a nikdo se na něj nezlobí za to, že odešel, naopak ho obdivují, že si poradil tak daleko od domova, na jiném kontinentu. Když jsem byla s babičkou, zavolala jsem mu odtud a on s ní mohl mluvit, což pro něj bylo moc důležité. Nahrála jsem pro něj taky video. Řekl mi pak větu, která mi stále zní v uších: „Tohle se ti povedlo!“ Takže i pro můj vztah s tátou to mělo skutečně velký význam. Od té doby jsme s africkou rodinou v kontaktu a už bych za nimi zase jela.

Líbí se vám v Africe?

Anooo!!! Etiopie je nádherná země a žije v ní přes osmdesát etnik. Hodně tmaví černoši, ale i světlejší než já. Najednou jsem věděla, že i tam patřím a jsem její součástí. Konečně jsem nevyčnívala! Potřebovala jsem to zažít, pomohlo mi to k vnitřnímu klidu, který jsem úplně pocítila na letišti při návratu domů, tedy do Čech. Opravdu moc jsem potřebovala poznat zbývající kus svého domova, cítit jeho vůně, vidět barvy. Předtím jsem neuměla svůj původ využít jako přednost, chybělo mi toto sebevědomí. Teď už se za Afriku nestydím, patří ke mně. Ve výsledku je totiž úplně jedno, zda má člověk předky v Africe nebo na Kladně. Je podstatné znát své kořeny a nebát se jich. Vědět, kdo jsem. Pomohlo mi to i v herecké práci a vnímám jako obrovské štěstí, že jsem dostala šanci toto vše prožít. !

ELIŠKA MESFIN BOUŠKOVÁ (1979)

vystudovala na pražské DAMU obor činoherní herectví. V období 2003–2006 začínala v angažmá v Klicperově divadle v Hradci Králové. Pak hostovala v Divadle Na Fidlovačce, Kašpar, Extrém, v Národním či v Dejvickém divadle, hrála například v seriálu Ordinace v růžové zahradě, má za sebou i několik rozhlasových rolí, například ve hře Arnošta Goldflama Dámská šatna. Řadu let spolupracovala s Rádiem Junior Českého rozhlasu v Praze. Od září 2019 je členkou Malého divadla v Českých Budějovicích. Hraje na saxofon, zpívá, rapuje a učí se na violoncello. Miluje život a věří na zázraky.

INZERCE 200209

TENISOVÝ KLUB

LETOS SLAVÍME 120 LET OD VZNIKU KLUBU

OTEVŘENO NOVÉ FITKO!

LTC TONSTAV-SERVICE Č. Budějovice, Vltavské nábřeží 930/1

www.teniscb.cz

TENIS PRO KAŽDÉHO

- 10 venkovních antukových kurtů • 2 kryté kurty v pevné hale celoročně • 5 krytých kurtů v zimní sezóně • Tenisová škola pro nejmenší
- Profesionální trenéři • Prázdninové dětské kempy • Bistro & Café s terasou a pergolou • Posilovna

Zmatek, chaos a improvizace. A Češi to stejně zvládli.

Máme příležitost jako nikdy předtím. Úřady fungovaly na poloviční provoz, a nic se nestalo. Právě teď můžeme snížit byrokracii a podstatným způsobem usnadnit komunikaci mezi občanem a veřejnou správou. A můžeme to po politicích chtít, protože jsme to my, kdo prokázal, že všechno zvládneme. Takové jsou vize Zbyňka Stanjury, předsedy poslaneckého klubu ODS. Občanští demokraté teď budou usilovat v krajských volbách o hejtmanská křesla.

.....

Česko se otřepává z epidemie koronaviru. Pro koho byl výhodný nouzový stav?

Politicky je samozřejmě výhodný pro každou vládu. Nouzový stav je výjimečný stav, vláda má rázem větší kompetence, může rozhodovat mnohem rychleji, ale také nese větší odpovědnost. Činnost vlády, její jednotlivé kroky v téhle době bude dobré vyhodnocovat s větším odstupem. Zjistíme si fakta, podíváme se, jak to dělali jinde – a pak uvidíme, jestli u nás bylo všechno v pořádku.

Dějí se během nouzového stavu věci, které časem zaměstnávají policii nebo soudy?

Někdy ano – a stát má instituce, které toto mohou prověřovat. Nouzový stav neznamená, že můžu kupovat cokoliv od kohokoliv za jakoukoliv cenu. Ve sněmovně je snaha zřídit komisi, která by se tomu věnovala. To podporuji, všechno by se mělo zpětně prověřit. Pevně doufám, že se věci děly správně, v opačném případě by to nebyla dobrá zpráva pro nikoho v téhle zemi.

Co jste během epidemie zjistil o Čechách?

Obecně tvrdím, že se dost podceňujeme. Nemám rád, když se říká, že jsou Rakušané nebo Němci lepší – proč by měli být? Slýchám také větu: Tohle by se jinde určitě nestalo. Stalo, lidé jsou všude stejní. Češi během krize dokázali, že si umějí poradit. Semkli se. Tam, kde vláda selhala, třeba v ochranných prostřed-

cích, nastoupili občané a zařídili to za svou vládu. To je přece jedinečné! Vláda vydala nařízení, a nebyla schopna zabezpečit, aby lidé mohli její nařízení dodržovat, ale oni to stejně zvládli. Ukázali jsme dobré a silné vlastnosti.

Podobně blízko si jsou lidé při revolucích nebo katastrofách.

Tak semknuté rodiny jsem dlouho neviděl. Pomáhali si cizí lidé, jeden jezdil druhému na nákupy. V situaci jsme obstáli jen díky občanům.

Co jste během stejné doby zjistil o vládě?

Upřímně, to první zatažení za záchranou brzdu bylo dobře. Vláda vypnula stát a ekonomiku ve chvíli, kdy všude bylo jen málo informací, málokdo by postupoval jinak. V té době to podpořily i opoziční strany. Voliči, kteří nemají důvěru k vládě, tak respektovali vládní rozhodnutí. Na druhé straně si vláda ani v krizové době neodpustila, co jí je vlastní, tedy PR. Tiskové konference byly neskutečně dlouhé, provázela je chaotická rozhodnutí a lži. Co by se stalo, kdyby vláda na začátku krize přiznala, že nemáme roušky, a požádala lidi o pomoc? Lidé by to pochopili. Bylo by to lepší než říkat, že všechno je, a když to není dnes, tak to bude zítra, pozítří, popozítří. Zdravotníci potvrzují, že to nebyla pravda.

Jak jste na to pohlíželi jako opozice?

Nouzový strav neznamená, že můžu kupovat cokoliv od kohokoliv za jakoukoliv cenu. Ve sněmovně je snaha zřídit komisi, která by se tomu věnovala. To podporuji, všechno by se mělo zpětně prověřit. Pevně doufám, že se věci děly správně, v opačném případě by to nebyla dobrá zpráva pro nikoho v téhle zemi.

”

Opozice byla vstřícná jako celek. Za sedm týdnů jsme projednali 37 návrhů zákonů. Měli jsme složitou pozici, návrh zákona jsme dostali v úterý večer a ve středu jsme o něm rozhodovali. Snažili jsme se vládu podpořit, jak to šlo. Přesto vláda často nevyslyšela naše návrhy, aby s nimi za chvíli přišla sama. Nápady brzdí praxe. Finanční pomoc drhne. Propaganda říká, že stát napumpuje do ekonomiky 1,2 bilionu, ale vždyť to není pravda, za celou dobu jako pomoc reálně doputovalo jen 50 miliard. Většina těch peněz má charakter sociální dávky, i pomoc živnostníkům je sociální dávka, za pětistovku denně nejste schopný udržet a rozvíjet firmu, platit nájem, energie a už vůbec ne zaměstnance. Dobře že to bylo, ale samotná pomoc v podnikání je hrozně malá. A v tom vidím největší slabinu vlády, po tvrdém zásahu nikdo nevěděl, jak z toho ven, jsme svědky zmatku, chaosu a improvizace.

Jak to živnostníci zvládnou?

Mám o ně velký strach. Bude pro ně složité získávat nové zakázky, jsem přesvědčený, že hlavní problémy teprve přijdou. Chtěli jsme, aby vláda uvolnila peníze a poslala je do obcí a krajů. Navrhli jsme jednoduchý klíč, 1000 korun na obyvatele. Aby obec, která má 300 obyvatel, věděla, že jí přijde 300 tisíc korun a ty mohla investovat.

Vláda jde opačnou cestou, obcím rozpočty krátí.

Nerozumím tomu, starostové by mohli investovat do svých lidí. Starosta malé obce přece nebude nakupovat od nadnárodní firmy, když může podpořit vlastní živnostníky. Vidím soustavu neuvážených kroků, které velmi poškodí ekonomiku. Dobré je, že teď podnikatelé a živnostníci nemusí platit sociální a zdravotní pojištění, ale my jsme ještě k tomu navrhovali, aby stát odložil platby DPH na tři nebo čtyři měsíce, aby podniky měly v ruce peníze, stát by na ně mohl počkat. Stejně tak by stát mohl snížit sociální pojištění za zaměstnance, aby víc peněz zůstalo na mzdy a platby dodavatelům. Nic z toho se neděje, a tak stát na jednu stranu tvrdí, že pomáhá, ale pomoc tvoří jen zlomek toho, co by bylo možné.

Kdo u vás posílil důvěru, a kdo kredit ztratil?

Racionálně vystupoval ministr vnitra Jan Hamáček, a přestože sociální demokraty čas- →

→ to kritizujeme, tady musím říct, že dokázali reagovat pohotově a věcně. Pro mě největším zklamáním je ministr zdravotnictví Adam Vojtěch. Nijak mě to nepřekvapilo, nebyl jsem s ním spokojený před krizí ani během ní, ale ty klíčové dny ukázaly v úplné nahotě jeho slabiny. A zase jsme u těch lží. Předpokládám, že minimálně ministerstvo zdravotnictví muselo mít o ochranných prostředcích přesné informace. Možná je pan ministr neposkytoval premiérovi a vládě, jinak by snad Andrej Babiš ani nemohl tvrdit, že kdo nemá roušky, tomu je druhý den doveze.

Život už se vrátil do normálu, nebo je to jen zdání?

Myslím, že už se nikdy nevrátíme do situace před 1. březnem. Na druhou stranu je to šance. Šance dotáhnout věci, které se roky odkládaly.

Co konkrétně?

Zjednodušíme všechno, co se dá. Úřady fungovaly na poloviční provoz, a nic se nestalo. Právě teď můžeme snížit byrokracii, podstat-

ným způsobem usnadnit komunikaci mezi občanem a veřejnou správou, ať už je to vláda, kraje nebo obce. Naše zdravotnictví v dané situaci obstálo, ale zátěžová zkouška jistě ukázala na lokální slabiny, na místa, kde je potřeba systém posílit nebo zlepšit. Zažívali jsme dlouhý čas prosperity a růstu, to pak není žádný tlak cokoliv měnit. Teď je to jinak, tak toho využijme.

Krize už začala, nebo nás teprve čeká?

První příznaky už máme. Bude méně zakázek a méně práce, tak se obávám, že to časem zasáhne i zdravé firmy. Nemůžeme přestat investovat; v rozumné míře by měli investovat občané, veřejná správa, od obcí přes kraje po stát. Potřebují to podnikatelé, a tím pádem to potřebuje celá ekonomika.

Lidé investují, nezastavil se například trh s nemovitostmi. Vláda zrušila daň z převodu nemovitosti, což je jeden z bodů, které dlouhodobě prosazuje ODS.

Vzhledem k tomu, že to máme v programu, je to věc, kterou kvitujeme. Daň je to nesmysl-

ná, těžko se vysvětluje, za co ji platíte, když ze zdaněných peněz kupujete bydlení. Zdražovala byty a domy, byla namířená proti mladým rodinám, které sháněly první bydlení. Každá tisícikoruna je pro ně dobrá, za čtyři procenta teď pořídí vybavení celé domácnosti. Ale není to jen zrušení daně z nemovitosti, kde se vláda inspirovala u našich nápadů. Sváděli jsme tvrdé boje o EET, dlouhodobě tvrdíme, že je to zbytečná byrokratická zátěž. A teď přichází ministryně Alena Schillerová s tím, že EET odloží do konce roku, protože zbytečně zatěžuje podnikatele, a musíme jim dát teď větší prostor vydělávat. No to je pravda. Ale to my říkáme celou dobu. Jsem rád, že tenhle argument vláda po letech uznala.

Bojíte se nákazy Covid-19?

Ne, nebojím. Na světě existuje plno nemocí, které jsou velmi nebezpečné. Myslím, že to bude virus, který tady s námi zůstane a bude jedním z možných rizik.

Jak si vysvětľujete rozdíl v testech promořenosti?

Jsem původní profesí programátor, mám rád čísla a fakta. Ale tady upřímně nevím. V Čes-

ku se objevilo několik testů promořenosti, mají různé výsledky, ale to ještě neznamená, že ukazují rozdílná čísla. Třeba jen mají jinou chybovost. Odborníci se musí shodnout na jednotné metodice. Už teď víme, že různé státy používají při vykazování počtu nakažených a zemřelých jiné metody, takže se čísla jednoduše nedají srovnávat. Stát by měl více testovat. Nikdo nezveřejnil, kolik lidí bylo celkem otestováno. Známe celkový počet testů, ale někteří byli testováni opakovaně. I mnohé jiné státy volí cestu masivního testování, aby zjistili, jak široce je virus zasáhl.

Jak se události z března a dubna promítnou do krajských voleb?

Pevně doufám, že se lidé při výběru politických stran budou řídit krajskými tématy, ale také si jednoduše vyhodnotí, jak se kteří politici chovali během epidemie a jaká nabízejí východiska. Volil bych zkušené komunální politiky, tedy takové, kteří mají praxi ve vedení měst a obcí.

Jaký má ODS volební cíl?

Chceme získat některé z postů hejtmanů. Máme dobré šance. !

Dvorec u Borovan: Doma mezi zvířaty

Probouzí je zpěv gibbonů a usínají za řevu lvů a vlků. Orchestr v Zoo Dvorec u Borovan dnes tvoří 120 druhů zvířat a neustále přibývají další. Dirigenty tu jsou Jana a Viktor Ambrožovi, kteří si zoologickou zahradou splnili svůj sen.

TEXT: JAN ŠTIFTER

FOTO: ARCHIV ZOO DVOREC

Všechno to začalo kdysi dávno v Ledenicích, v rodinném domku a na zahradě, kde chovali lvy, tygry i opice; v domě vyhřívali terária. Jejich soukromý prostor se s každým dalším přírůstkem zmenšoval. Do toho u dveří zvonili kamarádi a sousedé: Viktor, přijel mi strýček z Moravy, můžu mu to tady ukázat? Jano, pustíte nás dovnitř na prohlídku? A tak se rodinný domek začal plnit nejen zvířaty, ale i návštěvníky, a Ambrožovi přišli o rodinný život. Z práce domů a doma rušno. Práce v práci – práce doma – pak do postele a další den všechno nanovo.

Když jednou v noci spali zvířata i sousedé, sešli se Ambrožovi u stolu a vymysleli plán. Musí najít vhodný objekt. Ideálně statek, někde na samotě a s velkými pozemky. Aby měla zvířata výběh, aby nikoho nerušila – aby bylo kam růst. Hledali čtyři roky, než zaparkovali nedaleko Borovan a řekli si, že tohle je přesně ono. Budovat začali v roce 2005, o dva roky později založili obecně prospěšnou společnost a v roce 2012 zažádali o licenci zoologické zahrady. Certifikát získali a zařadili se tak do skupiny, kam patří i ty nejrenomovanější zoologické zahrady.

„Hledali jsme nejen místo pro zvířata, ale i nový domov pro nás. Bydlíme tady všichni pohromadě, jen jsme si oddělili prostor, kam pouštíme návštěvníky a kam už se běžné lidé nedostanou. Ale zvířata stejně přebíhají, takže doma nejsme nikdy sami,“ říká Jana Ambrožová.

Tvrdí, že jsou stále na začátku, ale je v tom falešná skromnost. Za ty roky ohromně poskočili – začínali jen v týmu rodinných příslušníků,

ků, dnes zaměstnávají odborníky, chovatele se zkušenostmi z jiných zoologických zahrad. Našli své místo na mapě jihočeských turistických cílů a hosté se rádi vracejí, protože areál roste a přibývají nové taháky. „Loni jsme přivezli psy hyenové, což je nejhroženější africké zvíře dneška, dlouho jsme o něj usilovali,“ zmiňuje Viktor Ambrož.

Ambrožovi žijí zvířaty. Učí se od nich respektu a pokoře, obdivují jejich přímocnost: když zvíře něco nechce, dokáže to vyjádřit bez okolků. Viktor Ambrož říká, že jako správný chovatel nemůže některým nadřezovat, ale pak stejně opatrně přizná, koho má nejradši,

LÉTO V ZOO

5. 7. ve 14.00: Hroší narozeniny

11. 7. ve 14.00: Mezinárodní den hadů v teráriu Venomous

26. 7. v 11.00: Mezinárodní den tygrů a míče pro tygry

9. 8. v 10.00: 13. výročí Zoo Dvorec. Mezinárodní den lvů s Uganda Dancers Bandem

23. 8. ve 13.00: Mezinárodní den divokých psů a křest psů hyenových s Predátors

je to hroch a šimpanz. „Žijí u nás zvířata s neuvěřitelnou povahou,“ vysvětluje a vypráví, jak po požáru zoo, kdy rodina musela na pár měsíců opustit areál, zůstával ve Dvorci i přes noc, ale zima ho vyhnala z mobilního domku do vyhřívaného šimpanzova pelechu. Když se probudil, drželo ho zvíře v náruči. Od té doby k sobě mají blízko.

„Česká republika má aktuálně sedm hrochů, což není mnoho, přesto jsme evropskou velmocí. Ten náš je samec, narozený v Maďarsku v roce 2008, a řekl bych, že jiného takového na světě nenajdete. Hroch je postrach, nejnebezpečnější zvíře Afriky, sedmý největší zabiják lidí na světě. Náš hroch je ovšem kámoš,“ usmívá se Viktor Ambrož. Ve světě bývá zvykem, že při ošetřování lékař hrocha uspí – je ale těžké odhadnout jeho váhu, a tak se obří sudokopytník někdy probudí moc brzy, a hrozí také, že se neprobudí vůbec. Ten dvorecký má ale jiný režim. Viktor Ambrož k němu dokáže přijít, poplácá ho po kůži, aby o něm zvíře vědělo, a ošetří ho bez anestezie.

Ve Dvorci chovají hlavně zvířata z afrického kontinentu, turistickými lákadly jsou lvi, levharti nebo antilopy. Před šesti lety slavnostně otevřeli pavilon Venomous, ve kterém najdou obdivovatelé hadů největší kolekci kober rodu naja v Evropě. Dvorec je spolu s Libercem také jedinou zoo, která vlastní vzácné tygry indické v bílé formě. Aby Ambrožovi pochopili zvířata, jezdí po světě a pozorují je v jejich přirozeném prostředí. Sledují jejich chování ve skupině, chtějí pochopit jejich

podstatu. S dalšími odborníky pak přemýšlejí, jak zázemí v zoo co nejvíc přizpůsobit tomu, co zvířata potřebují. A tak i dovolené se týkají zvířat – přiznávají, že práce je v jejich případě závislost. Na lehátku u moře nikoho z Ambrožových nenajdete, taková cesta by pro ně byla ztráta času. Jsou zde skoro pořád – přijďte a přesvědčíte se.

Dvorecká zoo žije celoročně. Návštěvníci si tu mohou nově objednat komentované prohlídky nebo zážitkové programy: ošetřovatelé je provedou zákulisím, seznámí s jednotlivými zvířaty, některá mohou dokonce nakrmit. Oblíbená jsou také komentovaná krmení medvědů, šimpanze a hrocha, těch téměř rodinných příslušníků Jany a Viktora Ambrožových. !

Kontakt

Adresa: Dvorec 17, Borovany
Web: www.zoodvorec.cz
Tel.: 734 127 693

INZERCE 200210

FIRMA
PAŘEZ

ZDRAVOTNĚ TECHNICKÉ PRÁCE

DERATIZACE • DESINSEKCE • DESINFEKCE

tel.: 602 125 116

www.parez.cz

**DĚLAJÍ SI, CO CHTĚJÍ?
MY SE O NĚ POSTARÁME**

Ulovil Zitu Kabátovou i Krakonoše

Milan Svatek ze Sezimova Ústí sbírá podpisy slavných osobností od roku 1972. V jeho sbírce převažují herci a zpěváci, ale výstavy koná málokdy. O to zajímavěji umí o sběratelství vyprávět. Autor rozhovoru předesílá, že spoustu informací vynechal. Třeba o tom, zda si sběratelé mezi sebou vyměňují kartičky s podpisy, jak snížit riziko padělku při nákupu či jak získat autogramy zahraničních hvězd. Naše povídání povede pouze českým prostorem, aby nás dovedlo k odhalení jednoho tajemství.

.....

TEXT: JOSEF MUSIL
FOTO: MILAN HAVLÍK

Nasbíral jste 2700 podpisů. Když uvážím, že rychle se podepsat trvá přibližně vteřinu, vychází mi, že vám slavné osobnosti věnovaly 45 minut. Stojí ta námaha za to?

Určitě ano. Představte si, že na jeden podpis jsem čekal celých čtyřicet let.

To je dvakrát tak dlouho, než čekala Penelopé na svého Odyssea. Kdo byl onou výjimečnou osobností?

Libuška Šafránková...

V tom případě vás plně chápu. Vyprávějte.

Stalo se to v roce 1972, bylo mi třináct let. Sbíral jsem jako většina kluků v tom věku všechno možné a sem tam jsem si nechal podepsat do notýsku zajímavé lidi z okolí. A jednou takhle přijedeme s rodiči k babičce do Bečic, zaparkujeme na návsi, vystoupíme z auta a vidíme, jak seshora od kapličky jde dívka. Její krása mě upoutala a hned jsem ji poznal.

Nezapomenutelná filmová Popelka.

Popelku hrála o rok později. Ale v roce 1972 už byla slavná díky televiznímu filmu Babička, kde ztvárnila Barunku. Všichni si ji zamilovali a od té doby jí s láskou říkají Libuška. Napadlo mě, že si ji nechám podepsat, ale neměl jsem notýsek. Vyrovnali jsme nějaký papírek a tužku, já k dívce přiběhl a poprosil ji o podpis. Věnovala mi úsměv a podepsala se.

Od té doby se datuje vaše zaujetí?

Tenhle zážitek byla náhodná událost, která mě zastihla nepřipraveného. Ale dala mi motivaci, abych se do sbírání pustil, i když jsem poměrně dost stydlivý. První podpis slavné osobnosti jsem cíleně získal 16. července 1972. To jsem byl na prázdninách u tety v Liberci a nemohl jsem si nechat ujít známé výstavní trhy. Ty hadry a kečupy, co tam vystavovali, mě nezajímaly, já se těšil na hudební vystoupení. Každý den se ve velkém amfiteátru konala estráda od 14 hodin. Přišel jsem, když zpíval Jiří Štědroň – pěvec-ká hvězda té doby.

A že si pamatujete přesné datum?

Protože je napsané na fotce, kterou mi podepsal. Jeho snímky se prodávaly ve stánku poblíž. Po koncertu organizátoři vyhlásili autogramiádu, Jiří Štědroň zasedl ke stolečku do stánku a já si trpělivě vystál frontu. Na konci podepisovací akce se ke zpěvákovi nahrnul houf holek a natahovaly k němu ruce, aby se jim na ně podepsal. Já bych se sám něčeho takového neodvážil, ale toužil jsem po tom. Připletl jsem se mezi holky a můj ostych se rozpustil v kolektivu dětí. Najednou jsem měl na předloktí napsáno „Jiří Štědroň“. Podpis jsem pak pořád obtahoval, aby mi na kůži vydržel až do začátku školního roku. Spolužáci zírali.

Odbočili jsme od paní Šafránkové. Proč jste na podpis čekal čtyřicet let? Měl jste na papírku její autogram z doby před Popelkou, to je rarita.

Ale nemá tu správnou sběratelskou kulturu. Pečlivý sběratel průběžně vylepšuje úlovky. Mým cílem je podpis na lící straně fotografie osobnosti. Ta fotka musí být co nejhezčí nebo nejvýmluvnější. Ideální je, když mi ji dotyčný podepíše osobně tváří v tvář. Vedle zážitku z takového setkání máte i jistotu, že podpis je pravý. Takhle systematicky to ale dělám až od devadesátých let. Nejezdím na filmové festivaly, ty mě odrazují svojí povrchností, a nikdy slavné osobnosti neobtěžuji. Neodvážil bych se zatukat na dveře herecké šatny, nebo dokonce zazvonit u dveří bytu. Prostě před umělcovým vystoupením nebo po něm postávám někde poblíž, kde je to dovoleno, a čekám na tu chvíli, kdy půjde okolo. Pak poprosím o podpis. Zdvořilost se mi vždycky vyplatila. Nikdo mě neodmítl slovy: Vám ne! Pokud má slavný člověk trošku času a hlavně klidu, podepíše se mi, a když spěchá, omluví se a já čekám na další příležitost i desítky let.

Libuše Šafránková se vám v Bečicích podepsala v roce 1972, plus čtyřicet rovná se 2012. To se v Táboře v Divadle Oskara Nedbala točily scény do filmu Donšajni. Paní Šafránková hrála jednu z hlavních rolí. Čekal jsem v chodbě, v ruce její fotku a popisovač na cédéčka, protože ten je na podepisování fotografií nejlepší. Najednou se objevila paní Šafránková a ochotně se mi podepsala. Já jen špitl: „Na tuhle chvíli jsem čekal čtyřicet let.“ Podivila se, že to snad ani není možné, jak dlouho vydržím čekat. Vyprávěl jsem jí, jak jsem ji kdysi potkal, a ona se zasmála: „Jé, to už si nepamatuju.“ Takže mi zůstane navždy záhadou, proč se objevila právě v Bečicích u kapličky.

To je tak hezky dojemné, že by to chtělo vyvážit nějakou rozpustilou příhodou.

Taková se stala při živém vysílání talkshow Tobogán. Bylo to ještě v době, kdy se Tobogány konaly v pražském Divadle U hasičů. Po skončení relace dávali pozvaní hosté autogramy, hodně jsem jich tam získal. A hlavně mám moc rád moderátora Aleše Cibulku.

S ním jsem před lety dělal korespondenčně rozhovor a on i do těch písemných odpovědí dokázal vložit svoji vtipnou, elegantní nonšalanci. →

Na konci podepisovací akce se ke zpěvákovi nahnul houf holek a natahovaly k němu ruce, aby se jim na ně podepsal. Já bych se sám něčeho takového neodvážil, ale toužil jsem po tom. Připletl jsem se mezi holky a můj ostych se rozpustil v kolektivu dětí. Najednou jsem měl na předloktí napsáno „Jiří Štědroň“. Podpis jsem pak pořád obtahoval, aby mi na kůži vydržel až do začátku školního roku. Spolužáci zírali.

”

Já nejezdím na festivaly, ale některých organizovaných autogramiád se účastním. Například režisérů by se člověk u divadla nedočkal. Sbírám nejen podpisy umělců, ale taky třeba sportovců a vůbec lidí, kteří jsou slavní tím, že něco dokázali. S výjimkou politiků. Protože se za ně stydím.
”

→ Když v Táboře natáčel pořad Radiodárek, já mu podal ruku a řekl jsem stejným stylem, jakým on vítá hosty: „Tak vás, Aleši, vítám na domácí půdě tentokrát já.“ Reagoval přesně, jak jste popsal. A teď si představte, co se tomuhle hodnému člověku stalo v Tobogánu. Bylo to poté, co ho šéfové stanice Český rozhlas 2 – Praha odvolali z pořadu Host do domu. Během jeho moderování totiž řekla Yvonne Přenosilová, že Paroubek si trochu hraje na Mussoliniho. Taková věc tenkrát stačila, aby potrestali moderátora.

Pokud si vzpomínám, oni mu povolili uvádět jen zábavné pořady.

Což je právě Tobogán. Jednou byl pozvaným hostem spisovatel Arnošt Lustig. Já na něj měl připravenou fotku a Aleš měl připravené téma stará Praha. Rozsvítilo se červené světlo, začal přímý rozhlasový přenos, ale host nikde. Aleš Cibulka si dokázal poradit a po dvaceti minutách se objevil pan Lustig. Přisedl si k Alešovi, ten ho hned uvedl slovy: „Vítáme tady pana Lustiga,“ a snažil se hovor zaměřit na to, jak se žilo v Libni za spisovatelova dětství. Pan Lustig prohlásil: „Na Libeň se vybodni. Teď ti řeknu vtip, můžu?“ Noblesní Aleš samozřejmě svolil a spisovatel začal vyprávět vtip – ale tak sprostěj... No a na závěr spisovatel povídá: „Hele, mladej, já ti řeknu ještě jeden.“ Aleš si jen povzdechl: „Já už hůř dopadnout, pane Lustigu, nemůžu.“ A pan Lustig řekl vtip o Židech a taky sprostěj. Po skončení relace mrknul na Aleše: „Mladej, a ne abys tam dal ty vtipy. To vystříhni.“ „No, pane Lustigu, pozdě, to byl přímý přenos...“ Aleš Cibulka sice zažil horké chvíle, ale tentokrát z toho žádný postih neměl. Pan Lustig si po vysílání sedl ke stolečku a začal podepisovat.

Já myslím, že vy vždycky jen čekáte, až osobnost projde, a nejezdíte na podepisovací akce.

Já nejezdím na festivaly, ale některých organizovaných autogramiád se účastním. Například režisérů by se člověk u divadla nedočkal. Sbírám nejen podpisy umělců, ale taky třeba sportovců a vůbec lidí, kteří jsou slavní tím, že něco dokázali. S výjimkou politiků. Protože se za ně stydím.

Zmíněný stud je něco docela jiného než váš ostych. Už jste se ho po těch letech zbavil?

Mám ho pořád. Dá se zmírnit tím, že ho rozpustím mezi lidi, jako tenkrát při autogramiádě s Jiřím Štědrým. V tomhle směru to mám

dobré, protože na lovy autogramů se mnou chodí můj kamarád a sběratel v jedné osobě František Süsenbek z Tábora. Z hlediska oslovení osobností bych řekl, že je o něco větší střelec než já, a tak se dobře doplňujeme.

Jak jste se dali dohromady?

Díky pořadu České televize Výzva. V jeho dílech vždycky soutěžila dvě města, mezi kterými je odnepaměti rivalita. Druhý díl z 30. června 2007 měl podtitul České Budějovice kontra Tábor. Odehrával se v Táboře na Žižkově náměstí. V novinách pak vyšla fotka z akce a bylo na ní také vidět, jak si nechávám podepsat Lucii Vondráčkovou. Františkovi jsem byl povědomý. Prohlížel webové stránky sběratelů z okolí, až mě objevil – já na nich mám svoji fotku. Napsal e-mail, zatelefonoval, začali jsme se setkávat a brzy jsme zjistili, že si nadstandardně rozumíme. Na lovy chodíme spolu.

Kdyby už Jaromír Tomeček nedal své knize název Lovy beze zbraní, vaše dvojice by se tak mohla jmenovat. Jaký největší úlovek se vám společně podařil?

Autogram osobně od Zity Kabátové. A půlhodina strávená v její společnosti.

Z hlediska československé kinematografie jste zamířili vysoko. To byla iniciativa střelce Františka, vidíte?

Ne, tentokrát jsem já byl tím odvážným. Ale jen díky Aleši Cibulkovi. Setkal jsem se s ním na Dni otevřených dveří České televize a vyprávěl mi, jak v Tobogánu vedl rozhovor se Zitou Kabátovou. Byla v té době poslední žijící herečkou prvorepublikových filmů. Zeptal jsem se: „Aleši, heleďte, jak je těžký se k paní Kabátové dostat?“ „To je strašně jednoduchý. Leží v Motole na eldéence, tak si tam zavolejte a objednejte se u ní. Ale nekupujte žádnou kytku. Přineste jí flašku griotky, tu má radši.“ Zavola jsem do nemocnice, sestřička se došla zeptat a sdělila, že paní Kabátová vzkazuje, abych přišel. I s kolegou.

Co na to František?

Nevěděl to, dal jsem mu tohle setkání jako dárek. Jeli jsme společně s našimi ženami na Tobogán do Prahy, potom jsme manželky nechali, aby si samy prošly obchody, a já řekl: „Fando, mám pro tebe takový překvapení.“ Povídá: „Ty hele, já tuším který, ale netroufnu si to snad ani vyslovit.“ A já: „Jedem do Motola. Fotky mám pro oba.“

Jak to probíhá, když člověka přijímá taková legenda?

Sestřička nás ohlásila a vzápětí řekla, že paní Kabátová prosí, abychom chvilku počkali, protože by se ráda upravila. A pak přišla ta chvíle, směli jsme vstoupit. Zita Kabátová ležela na lůžku, její věk už se blížil ke stovce, ale žádná stařenka to nebyla. Viděli jsme skutečnou prvorepublikovou dámu. Naproti lůžku hrála televize. Zrovna dávali film Přednosta stanice s Vlastou Burianem, jejím hereckým kolegou. A víc si nepamatuju. Ta půlhodina s paní Zitou byl tak silný zážitek, že mi to současně mazalo paměť. Mám jen pár střípků.

Tak nám je řekněte, prosím.

Po chvíli konverzace ukázal František na obrazovku a řekl: „Paní Kabátová, jaký byl ten pan Burian?“ A ona: „Tak pánové, přišli jste kvůli mně, nebo kvůli panu Burianovi? Jsem starší dáma a bývám brzy unavena.“ Začala vyprávět o svém životě, ale nevím, co říkala. Občas nás při tom oslovovala „mládeční“. Mimochodem,

mně v té době bylo něco přes padesát a Fanda už byl v důchodu. Pak se odmlčela a požádala, ať taky něco říkáme my. Když poznala, že nejsme schopni slova, začala krásným hereckým hlasem vyprávět, jak se ráda dívá z okna do kopců a miluje bouřku. Vzpomínám si na větu: „Já, když tady ležím v té posteli a teď když začne bouřka, blýská se a bijí hromy, to je jedno veliké divadlo.“

Ona vlastně sehrála představení jen pro vás.

Po půlhodině naznačila, že je unavená. Poprosili jsme ji, jestli by nám podepsala fotografie. „S tím jsem počítala, pánové.“ Podala mi ruku a podívala se: „Mladý muži, vy se celý chvějete.“ Řekl jsem: „Vy se mi díváte, paní Kabátová?“ To je všechno, co vím. Jo, ještě jedna věc – láhev griotky jí udělala radost.

Náš rozhovor bychom mohli ukončit jiným silným zážitkem, na který si naopak pamatujete dobře.

Ten se přihodil, když jsem jen jednou jedinkrát →

INZERCE 200211

JIHOČESKÁ TELEVIZE

NEJSLEDOVANĚJŠÍ REGIONÁLNÍ TELEVIZE

45 200

DIVÁKŮ SLEDUJÍCÍCH
JTV DENNĚ

316 000

DIVÁKŮ SLEDUJÍCÍCH
JTV TÝDNĚ

23 000

FANOUSKŮ NA
FACEBOOKU

90%

KOLIK OBYVATEL
JIŽNÍCH ČECH
ZNÁ JTV

94.8%

POKRYTÍ REGIONU
JIŽNÍ ČECHY
SIGNÁLEM

Zdroje:

Projekt crossplatformního měření sledovanosti a konzumace obsahu

ATO – Nielsen – Atmosphere 2018, živá TV + TSO -3, realizováno od 1. 11. 2018 do 30. 11. 2018 a 1. 11. 2019 do 31. 11. 2019

MEDIAN – průzkum spotřebitelského chování – MML-TGI ČR

GOOGLE ANALYTICS

JTV a.s., Křižíkova 1696, 370 01 České Budějovice, IČ: 25156527

→ za celou svou sběratelskou éru zazvonil bez ohlášení u dveří slavné osobnosti. Doprovod mi tenkrát dělala manželka Lída. Byli jsme v Liberci a zdejší kamarád Jiří Berger mi nabídl: „Chceš podpis od Františka Peterky? Víš, kde bydlí.“ Připravil jsem fotografie, pak jsme s Lídou zazvonili. Otevrou se dveře, v nich stojí herec Peterka a opírá se o francouzské hole. Chrlím omluvy, jdeme bez ohlášení, jen bych prosil o podpis. Bylo 11 hodin a on povídá: „Nemohli byste přijít odpoledne? Třeba v jednu?“

To zní, jako by si přál, abyste ho navštívili a mohl se připravit.

Bylo to tak. V jednu hodinu nás přivítal a jednal s námi, jako bychom se znali. Posadil se na válečku a vytáhl fotografie a časopisy. Ukázal na článek v bulvárním plátku s titulkem: Peterka s Janžurkou v posteli. „Ona mě tu byla jen navštívit, sedla si ke mně na válečku a pak někdo zazvonil. Paní, co mi pomáhá, otevřela, nějaký člověk nás vyfotil, a tohle vyšlo,“ říkal smutně. Začal vyprávět o svém životě a jak ho mrzí, že se nestal profesionálním sportovcem. Ty vzpomínky jsou obecně známé, ale on se potřeboval

znovu svěřit. Jirka na nás čekal v autě před domem, a tak jsme tam nemohli být dlouho. Manželka se pana Peterky zeptala: „Proč jste se nepřestěhoval do Prahy, když jsem tam hrál?“ A on ukázal na okno, ze kterého byl krásný výhled na Ještěd. „Tohle jsou moje Hradčany, tady já jsem doma.“ Při loučení nám dal svou černobílou fotku a připsal na ni: „Ludmila a Milanovi Krakonoš z Liberce, František Peterka.“

Pane Svatku, proč vlastně takové skvosty vystavujete jen zřídkakdy?

Protože svůj pravý význam získávají až tehdy, když prožíváte jejich příběh. Navíc je s každou výstavou dost práce a ten čas se dá využít mnohem hodnotněji.

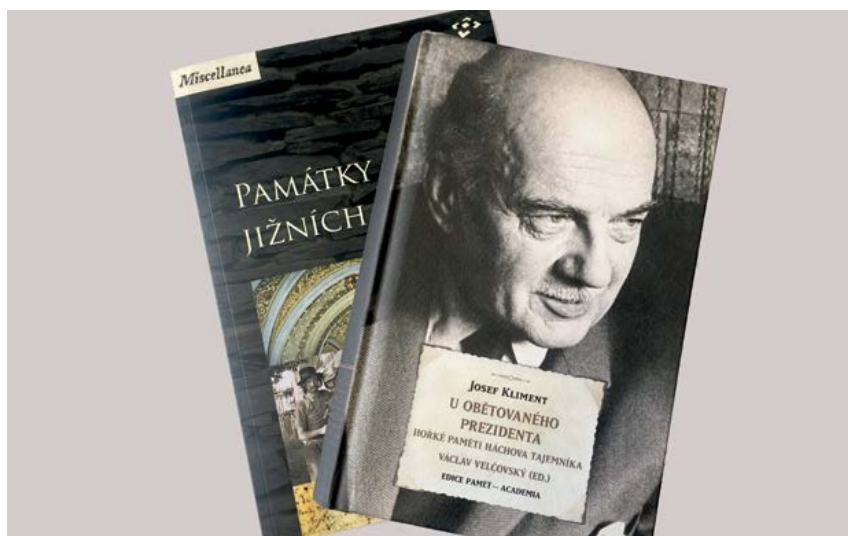
Jak například?

K odpovědi nás vlastně dovedlo tohle povídání. Každý podpis je i životní osud. A každému se může stát, že se svým osudem zůstane sám jako Zita Kabátová a František Peterka. Měli bychom si na druhé dělat čas a sdílet s nimi jejich radosti i starosti. Jednou to budeme možná sami potřebovat. !

Vzpomínky tajemníka a jihočeské památky

Nová háchovská publikace U obětovaného prezidenta i jubilejní sborník Památky jižních Čech. Takové jsou knižní novinky, které zpřístupňují historii, přepisují starší závěry a osvětlují dosud neprobádané.

TEXT: JAN ŠTIFTER

maly lidský charakter. Zaznamenává zdánlivě drobnosti: „Když jsem v papírech jednoho Háchova předka nemohl přeložit zvláštní latinské označení pro povolání a tázal jsem se dr. Háchy o radu, řekl: Napište tam třeba ras, vždyť na tom nezáleží.“ Ale podchycuje i klíčové postoje: „...samotné zřízení protektorátu nikdy Hácha ani slůvkem neuznal za akt své spolupráce, nýbrž vždy protektorát prohlašoval jediné za čin nebo rozhodnutí, nebo dokonce mocný čin, tj. násilí Hitlerovo bez jakékoliv české součinnosti.“ Klimentův Hácha prožívá nejstrašnější chvíle, jaké si dějiny připravily na českého člověka, a opouští svět, aniž mohl něco doříct nebo vysvětlit. Předkládaná publikace to zkouší za něho.

„Nemají to být dějiny doby, nýbrž dějiny Háchy v době, pokud možno v chronologickém pořádku.“ Svou smrtí unikl Emil Hácha v roce 1945 soudnímu zkoumání, a tak skutečnou tvář protektorátního prezidenta po čase překryly fámy a legendy, jeho obraz navíc komunisté záměrně tvarovali tak, aby prvním skutečným vůdcem lidu mohl být Klement Gottwald. Po letech sbíráme střípky a rekonstruujeme život a hodnoty silného člověka a smýslujeme špínu z obrazu, který je s každým dalším bádáním čistší a jasnější.

Nakladatelství Academia vydalo publikaci U obětovaného prezidenta s podtitulem Hořké paměti Háchova tajemníka. Autorem je Josef Kliment, český právník a Háchův politický sekretář. Nahlíží do poměrně krátkého, ale o to zásadnějšího období, do chvil, kdy dějiny zkou-

Sborník Národního památkového ústavu s názvem Památky jižních Čech přichází s jubilejním desátým svazkem. Jarmila Hansová se v něm zaměřila na barokní lázně Elbančice: v 17. století tu byl objeven léčivý pramen a zájem o něj předurčil další podobu i historie obce. Martin Gaží s Romanem Lavičkou se zaobírají vznikem a rozvojem barokního poutního města v Klokotech u Tábora, Daniel Kovář s Ladislavem Langwailem plují púltisíciletím Zlaté stoky v Českých Budějovicích. Za pozornost stojí i drobnější texty, třeba ten o průzkumu v krumlovské Rooseveltově ulici po požáru domu čp. 29 nebo obnově budějovické Solnice. Výběr z kulturních památek připomíná stavby, které se dostaly na VIP seznam českého kulturního dědictví v roce 2018: mj. kostel sv. Rodiny v sousedství budějovické hlavní pošty nebo vila Augusta Zátky v Libníči. !

Alfa chystá na podzim Skupovu Plzeň

Po necelých třech měsících koronavirové pauzy otevřelo plzeňské Divadlo Alfa opět své brány. V posledním měsíci letošní sezony hraje zhruba dvacet představení tří titulů.

Připravilo reprízy mexické legendy v loutkovém podání „Pozor, Zorro!“ a hned dvě nové inscenace. Odložená premiéra příběhu pro děti od dvou let „Ťuk, ťuk, ťuk. Tučňák?“ o přátelství chlapce a tučňáka a premiéra loutkové klasiky režiséra Tomáše Dvořáka „Jenovéfa“.

„Tučňák měl těsně před premiérou, když byla divadla uzavřena. Stihli jsme jen veřejnou generálku. Jenovéfu jsme začali zkoušet kolem Velikonoc, oproti plánovanému termínu se posunula jen o týden, na 8. června,“ přibližuje situaci ředitel Alfy Jakub Hora. „Jenovéfa“ navazuje na geniální hity Alfy „Don Šajn“ a „Johanes doktor Faust“. Opět jde o unikátní a dřevně loutkářské zpracování staré hry

lidových loutkářů.

Červnová představení jsou určena především pro rodiny s dětmi a zájmové skupiny. „Školská zařízení měla doporučení, respektive nařízení, že děti nesmí opustit během vyučování školní budovu. Tučňáka mohlo vidět pětadvacet diváků, Jenovéfu a Zorra čtyřicet. Samozřejmě jsme dodrželi hygienické podmínky,“ dodává Jakub Hora.

Divadlo Alfa během koronavirové krize spustilo i kanál na YouToubu „Alfa zírá“, kde mohou diváci vidět některé z repertoárových inscenací, podle instruktážních videí vyrobit loutku a zahrát si s ní. „Má tisíce zhlédnutí. Uvažujeme proto o tom, že ho necháme běžet i po ukončení krize,“ plánuje Jakub Hora.

V červnu se měl podle původních plánů uskutečnit i 34. ročník festivalu loutkového a alternativního divadla Skupova Plzeň, ten proběhne v náhradním termínu 14. až 18. říj-

na 2020. „Skupovu Plzeň zrealizujeme takřka v původním rozsahu včetně souborů z ciziny. Nepřijdeme ani o největší letošní atrakci – japonské soubory a divadlo bunraku. Navíc bude už v červenci v Muzeu loutek otevřena velká expozice díla Ivana Nesvedy, kterou jsme připravovali také během nouzového stavu a je součástí Skupovky,“ uzavírá Jakub Hora. !

Gabriela Špalková

UŽIJTE SI ZÁPADNÍ ČECHY

HISTORIE

KOZEL
4.–5. 7.

Do roku 1871, kdy slaví majitel zámku své 50. narozeniny, zve zámek Kozel. Jezdecké umění převedou hosté z blízka i daleka: Gratulovat přijdou vojáci 35. pěšího pluku z Plzně, ruský kníže, šermíři a kejklíři.

HUDBA

PLZEŇ
od 6. 7.

Léto v Prazdroji nabídne čtvrteční koncerty na nádvoří pivovaru: v 19 hodin předkapelu a cca ve 20.30 hlavní koncert, výběr žánrů bude pestrý. V září začne promítat letní kino u zahradního pavilonu Formanka.

SLAVNOST

TACHOV
10. 7.

K prostřenému stolu a vyprávění o kuchyni, stolování a stravovacích zvyklostech v 17. a 18. století zve program v muzeu v barokním prostoru bývalého kláštera. Součástí bude i divadelní pohádka Bacha na Bacha.

BAROKO

ROCHLOV
25. 7.

Akce Baroko na bylinkovém panství je letos zaměřená na kávu a čokoládu v baroku. Zámek ožíví jarmark a hudba, ukázky dřevorezby, komentovaná prohlídka parku o baroku v krajině a také ohňová show.

VÝSTAVA

PLZEŇ
do 1. 11.

Výstavní síň Masné krámy zaplnila velká bienální výstava Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze, která se koná historicky poprvé mimo hlavní město. Má název Přihraj! a tématem je spolupráce studentů se společností.

Plachetnice na viněťách

Vyprávění jako ve snu: už krátce po probuzení se ostrý obraz rozsypává, hlasy ustupují, barvy se propojují a vůně blednou, aby nakonec zůstal jen pocit. Přetrvává do odpoledne, přestože mysl už vytěsnila příběh, zbyl jen dojem bez kontextu. Obalené mlhou je i vyprávění Jiřího Hájíčka, jednoho z nejtalentovanějších autorů současnosti. Je vzpomínkou na něco, co se přihodilo v životě docentky literatury Marie, ženy, která si v kulisách letního Krumlova rozehrává svůj vlastní milostný román.

Jako by Hájíček až zpětně rekonstruoval řetězec událostí – nebo mu je snad někdo vyprávěl, ale nedokázal si vzpomenout na všechno. Poznámky, výpisky

z novel a románů, barevné črty se tu spojují do jednoho celku s prožitky rozvedené, sedmačtyřicetileté ženy, která se vrací domů, aby čelila vzpomínkám: svým vlastním na dětství a dospívání, vyprávění otce na okolnosti z konce války a období kolektivizace, i řečem sestry, která by s Marií ráda sdílela více, kdyby si ženy dokázaly být jen trochu blíž. Na papírech leží rodinné zátěže, zatajované křivdy, ale i touha po prchavých okamžicích ve vlahém městě před rozbřeskem, odpoledni na rozpálené pláži nebo po usínání v čísi náručí. Falešné vzpomínky i vyprázdněné schránky chytřích telefonů dávají naději, že včerejšek zmizí jedním tahem, zatímco si minulé prokopává do

přítomnosti nové cesty a duše je děravější než kdy dřív.

Jiří Hájíček zůstává u svých oblíbených témat, pozoruje vztahy na jihočeském venkově a potvrzuje, že jedna krev může mít tisíc podob. Plachetnice na viněťách pluje rozbouranými vodami neklidné mysli, s kotvou marně pátrající po pevném bodu. Všechno je relativní a až příliš tekuté. Jiří Hájíček ale zůstává pevný – věrný Marii, literatuře i dobrému románu. !

Jan Štifter

SOUTĚŽ O KNIHU:

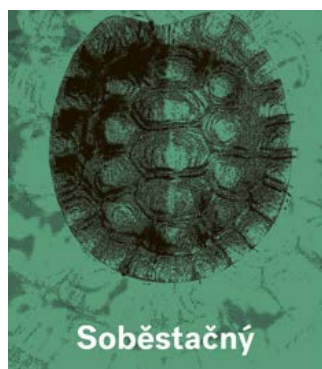
Jak se jmenuje kniha Jiřího Hájíčka, podle které vznikla divadelní hra? Pište do 31. 8. na barbar@casopisbarbar.cz

BARBOOKS: 3 knižní tipy

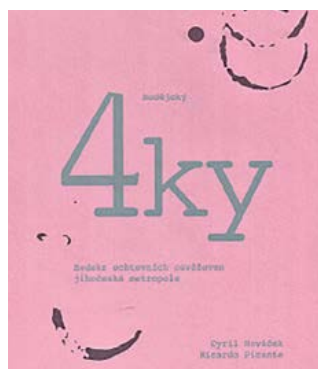
Šalina do stanice touha

Tak tohle je jízda! Iva Hadj Moussa vydala román z prostředí, kterému vládne touha po lajcích na Instagramu, protože barevné filtry dokáží překrýt šed' obyčejných životů. Neobyčejná knížka plná humoru a nečekaných zvratů, inteligentní oddychovka ze současného Brna.

Soběstačný

Někdy je těžké dospět. Někdy je těžké pochopit rodiče, proč se chovají tak podivně, a někdy je těžké pochopit i sám sebe, obzvlášť pokud se věk přehoupnul do druhé desítky a dobrodružství teprve začíná. Zuzana Dostálová je tady s románem o dospívání, samotě a samostatnosti.

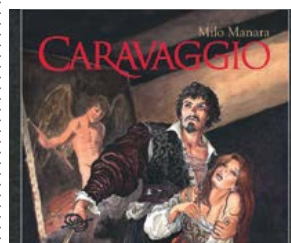
4ky

Takový průvodce České Budějovice ještě neměly. Kulturní magazín Milk and honey sesbíral postřehy z hospod s dobrým pivem, poctivou svíčkou se šesti a umělým břečtanem, vznikl tak bedekr po zdejších legendách: hospodě Na Spojce, Na Šumavě nebo Nádražce.

KOMIKSOVÝ SVĚT

Když se řekne baroko, jako první mi vytane na mysl jméno geniálního malíře Michelangela Merisiho, známého jako Caravaggio. A když se řekne legenda erotického komiksu, pak Milo Manara. Co mají tihle dva společného kromě toho, že se narodili v Itálii a zcela je pohltila vášně plná barev, štětců, vůně terpentýnu, figurálních kompozic a obnažených modelů a modelek? Příběh. Příběh, který vypráví jeden malíř o jiném malíři s úctou, ale ne otrocky, nevymyslí si, a přesto je kreativní, a ono vyprávění je vedeno zkušenou rukou výtvarníka, zároven scenáristy, s velkou dávkou lidského porozumění, třebaže je od sebe dělí dlouhých čtyři sta let. Komiksy o historických osobnostech nebývají pro tvůrce snadné a mnozí mistři si na nich už vyhlamali zuby, ne tak však Manara, který dokázal a dokazuje, že umí skvěle skloubit realitu s fantazií. V tomto případě stvořil jednu z nejkrásnějších komiksových postav. Caravaggio se v jeho podání stává člověkem z masa a kostí, ne pouhým dávným symbolem či plakátem, přesahuje tak rámec historické osobnosti, má svou pravdivost a smysluplnost, voní člověčenstvím se všemi svými touhami a výstřelky, s genialitou smíchanou s obyčejnými pudry a prohřešky. Manara má dar, který měl i jeho předchůdce, přesnou kresbou vyobrazit charakter postavy, duševní pohnutí, emoce, proto lze brát komiksový příběh i jako obhajobu kolegy, obhajobu nesmrtelného umění. Nutno podotknout, že Caravaggio žil v naprosto odlišných sociálních podmínkách, měl okruh věrných přátel, ale i zapřísáhlých odpůrců, byl závislý na vlivných mecenáších. A Manara vykouzluje nejen charakter lidí, ale i atmosféru míst a měst, v tomto případě Říma, a my se díky tomu propadáme v čas a prožíváme osud skvělého malíře, ale i křehkého člověka – silného, přesto křehkého.

David Jan Žák

ZEMĚ MEDU

Česká premiéra snímku Corpus Christi, který jsme tu chválili posledně, se kvůli koronaviru odsunula až na září. Pokud byste si do té doby rádi dopřáli jiný mimořádný filmový zážitek, nabídneme vám ho Země medu. Po krátké online distribuci ji od června můžete s trochou štěstí objevit i v programech některých našich kin.

Severomakedonský dokumentární film režiséru Tamary Kotevské a Ljubomira Stefanova se těší výjimečnému mezinárodnímu ohlasu. Uspěl na prestižních festivalech, jako je Sundance, a získal rovnou dvě oscarové nominace – v kategorii dokumentů, ale dostal se i mezi pěti nejlepšími zahraničními filmy. Environmentální elegie, jak bývá snímek označován, s trpělivostí sleduje houževnatou Atidže, která se na horské samotě stará o ptačí rodinu. Přitom obdivuhodně využívá divokých včel, od kterých získává med pro svou obživu. Silné pouto a respekt k přírodě u ní spočívá v základním předpokladu, že si od včel nevezme nikdy víc, než by potřebovala. Dokumentaristé v horách natáčeli tři roky a přitom se jim podařilo zachytit zásadní zlom, který Atidže se svým přístupem ke včelaření (a životu obecně) prožije. Stane se tak téměř jako podle scénáře hraného filmu. Do poměrně idylické konstelace vstupuje kočovná rodina a dochází ke kolizi. Jejich a Atidžin náhled na využití přírodních zdrojů se záhy rozcházejí. Snímek potěší milovníky krásných záběrů panenské přírody. Kamera sledující život divokých včel se blíží špičkovému přírodovědeckému dokumentu. Je tu ale co sledovat i za těmito obrazy. Osobní dojemný příběh hlavní hrdinky na jedné straně, obecná polemika nad charakterem současné, na zisk orientované společnosti ohrožující planetu na straně druhé.

Pavel Horáček

Ozvěny dávných časů

Antikvář ze strakonického hradu, spisovatel, básník, historik. Ondřej Fibich se tentokrát vydal po šumavských kopcích, studoval kroniky i díla pozapomenutých autorů a sbíral pověsti. Tu našel zmínku o devíti kráľích, kteří kdysi dávno žili v Pootaví, jinde o chudém mlynáři, kterému přispěchali na pomoc šotkové, protože by nedokázal pomocníky zaplatit. Krátké příběhy jsou ozvěny z časů, kdy se lidé scházeli u stolů a vyprávěli si, fantazirovali, hodnotili jednání hrdinů a zaujímalí k nim vlastní postoje. V některých jsou ukryté skutečné události, v jiných nábověda, jak si poradit v krizových situacích, v dalších svědectví, kterak naši předci pohlíželi na život nebo na krajinu. Vstoupila do

nich křesťanská tradice i židovská mystika, respekt z věcí mezi nebem a zemí, ujištění, že vedle dobrého existuje i zlé. Fibichovy pověsti jsou rozděleny do deseti oddílů, k nimž jsou připojena

i krátká vysvětlení a milé ilustrace. Poslouží jako klíč k životu zmizelých generací, k putování po Šumavě, která byla a není, ale možná nikdy nebyla, jen se o ní tak poutavě vyprávělo. ! (js)

CINESTAR ČESKÉ BUDĚJOVICE

23. 7.

Havel

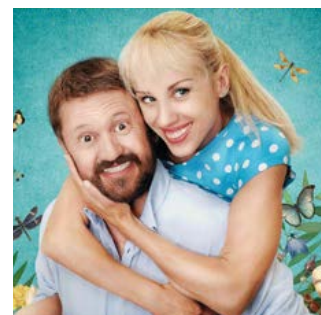
Celovečerní film Havel přináší příběh jedné z nejvýraznějších osob naší historie Václava Havla z jeho disidentských dob. Film se zaměřuje na Havlův bouřlivý osobní život, kterému dominuje boj za pravdu, pronásledování, věznění a také milostné vztahy, vlastní pochyby a humor.

30. 7.

K2: Vlastní cestou

Klára Kolouchová jako první rodilá Češka zdolala před lety Mount Everest a vloni jako první Češka a teprve dvacátá žena světa vystoupala i na druhou nejvyšší horu světa – na nebezpečnou K2. Co pohání ženu, manželku a matku dvou dětí do souboje s obávaným zabijákem?

13. 8.

Šťěstí je krásná věc

Pohádková výhra 176 milionů korun otevírá dvojici dveře do velkého světa neomezených možností. Ale také ke spoustě nových kamarádů, kteří by si z výhry rádi ukrojili. A i když se to některým podaří a vztah téhle dvojice to nabourá, přece jen na konci zjistí, že největší výhrou v životě je láska.

Hudební festival se přesouvá na podzim

Výrazně musel změnit program Mezinárodní hudební festival Český Krumlov, který kvůli následkům pandemie koronaviru přesunul termín z léta do podzimu. Přehlídka s úctyhodnou tradicí má pro město ohromný kulturní i ekonomický význam, proto ji organizátoři chtěli zachovat i letos. Musí oželeť naplánovanou účast zahraničních hvězd, o to větší prostor ale poskytnou špičkovým umělcům z České republiky.

Letošní 29. ročník se koná od 18. září do 3. října a přivede do Krumlova významné tuzemské pěvce, instrumentální sólisty, orchestry a komorní soubory. „Máme velkou radost, že mezi účinkujícími se objeví například jeden z nejvýznamnějších českých tenoristů Pavel Černoch, houslový virtuos Pavel Šporcl, klavírista Ivo Kahánek, violoncellista Jiří Bárta nebo kytarista Štěpán Rak. Z českých dirigentů se představí Leoš Svárovský, Jaroslav Kyzlink, Jan Kučera, Marek Štryncl nebo Voj-

těch Spurný,“ říká prezident festivalu Jaromír Boháč. Zahrají Česká filharmonie v čele se šéfdirigentem Semjonem Byčkovem, PKF – Prague Philharmonia, Jihočeská filharmonie, Severočeská filharmonie Teplice nebo Filharmonie Bohuslava Martinů. Vystoupí i komorní soubory, například Bennewitzovo kvarteto nebo Musica Florea.

Prestižní festival už nabídl více než pět set koncertů a představení a vystoupilo na něm přes 12 tisíc umělců ze 40 zemí světa. Základem zůstává vytržený výběr klasické hudby, který zpestřují výlety do jiných žánrů. Opět nechybí populární propojení hudby s gastronomií – v pátek 2. října se koná Český večer, při němž zahraje Big Band Gustava Broma ozdobený sólisty Ondřejem G. Brzobohatým, Ondřejem Rumlem a Markem Ztraceným. Publikum čeká průřez nejznámějšími českými písněmi od dob R. A. Dvorského až po současnost a také to nejlepší z českého kuli-

nářského prostředí. Zámecká jízdárna bude těžištěm festivalu, hudbou však ožijí také Maškarní sál či Barokní divadlo. Zahajovací koncert dá příležitost uznávanému violoncellistovi Jiřímu Bártovi, jehož doprovodí Filharmonie Bohuslava Martinů pod taktovkou Leoše Svárovského. Další večer následuje operní galakonzert Pavla Černocha, který patří k nejvyhledávanějším tenoristům své generace. Originálním zpestřením festivalu bude koncertní verze Balady pro banditu, která spojila herce z Divadla Husa na provázku s Jihočeskou filharmonií. Oblíbený Filmový večer naplní Severočeská filharmonie. Diváci proniknou také do unikátního Barokního divadla českokrumlovského zámku, kde se konají vystoupení jen vzácně. Tentokrát ho rozezná Musica Florea výběrem nejkrásnějších barokních árií – v dobových kostýmech a s využitím efektů, které toto divadlo skýtá. !

Alena Binterová

KULTURA V LÉTĚ

ZAHRADY

HLUBOKÁ NAD VLTAVOU
4. 7., 8. 8. a 12. 9.

Hlubocký zámek má v létě bohatý doprovodný program, mj. prohlídky se zkušenými zahradníky. Ti návštěvníky upozorní na unikátní stromy a keře a přiblíží jim, co obnáší celoroční péče o tento areál.

KINO

ČESKÉ BUDĚJOVICE
7.-10. 7.

Náměstí přivítá Kinematograf bratří Čadiků, který od 21.45 promítne filmy Na střeše, Afrikou na pionýru, Hodinářův učeň a Poslední aristokratka. Od konce června do konce července Čadici navštíví i jiná města v kraji.

TANEC

KRATOCHVÍLE
25. 7.

V prostředí zámecké zahrady se koná tradiční tanečně-hudební večer se swingovým orchestrem ZatrešBand, což je mimořádný bigband z Vysočiny, který se na Kratochvíli rok co rok v létě vrací za nadšenými fanoušky.

LITERATURA

HORNÍ PLANÁ
30. 7.

Autorské čtení budějovického spisovatele Jana Štiftera z knihy povídek Světla z Pauliny se koná od 18 hodin v Památníku – rodném domě Adalberta Štiftera, který mapuje život a dílo tohoto básníka Šumavy.

VÝSTAVA

JINDŘICHŮV HRADEC
Do 9. 8.

Výběr z dosavadní tvorby fotografky Bohuslavy Maříkové představuje Muzeum fotografie a moderních obrazových médií. Rozsáhlá výstava dostala název Theatrum mundi a zahrnuje fotografie z let 1968–2020.

Jihočeský měsíčník BARBAR
Ročník VIII, 2/2020

Vydává
BARBAR, SE
Kněžská 365/22
České Budějovice
370 01
IČ: 28145097
DIČ: CZ28145097
ISSN: 1805-7969

Evidenční číslo
MK ČR E 21071

Šéfredaktor
Jan Štifter
tel.: 723 859 848
jan.stifter@casopisbarbar.cz

Autoři textů
Alena Binterová, Pavel Horáček, Kateřina Hůlková,
Josef Musil, Gabriela Špalková, Jan Štifter,
Svatava Vašková, Petra Vicková,
Kateřina Wohlmann Votavová, David Jan Žák

Fotografie
Milan Havlík,
Richard Nowak,
Marek Podhora,
Petr Zikmund

Grafická úprava
Lenka Kotlár: grafické studio GRA-M

Výtvarníci
Jáchym Váně,
Lenka Kotlár

Inzerce
Hanka Babková: hanka.babkova@casopisbarbar.cz
Denisa Hucková: denisa.huckova@casopisbarbar.cz
barbar@casopisbarbar.cz

Předplatné
SEND Předplatné, spol. s r.o.
www.send.cz
tel.: +420 225 985 225

Web
www.casopisbarbar.cz

Tisk
AKONTEXT s.r.o.

Distribuce
Rozšiřují společnosti PNS, a. s.

Cena
49 Kč
pro předplatitele 39 Kč

Toto číslo vyšlo
30. 6. 2020

PŘIPRAVUJEME

Příští číslo vyjde
v září 2020

NELA BOUDOVÁ

Herečka Nela Boudová stihla letošní zahraniční dovolenou ještě před karanténou. Na Srí Lance s mladším synem a dcerou. Kromě cest, při kterých ráda pozoruje lidi a jinou krajinu, miluje velkou rodinu a její společná setkávání na chalupě na Vysočině nebo společné dovolené. Rozhovor s ní připravuje redaktorka Alena Volfová.

„NESTŘÍLEJTE MOJI MAMINKU!“

Je podzim roku 1938. A Šternberk u Olomouce už nebude český, spadá do území tzv. Sudet, které německá armáda právě zabírá. Rodina Indrákova ví, že to nebude mít lehké. Maminka sedmileté Jarmily je Němka, která rozhodně není s jinými Němci jedna ruka, její tatínek náčelník Sokola, který jasně a neohroženě vystupuje proti německému velikášství. U Indrákových někdo zaklepal na dveře – známý paní Indrákové. „Utečte, hned. Vemte manžela, dítě, všechno nechte ležet. Hlavně utečte!“ Utekli. Po svých. Jen v tom, co měli na sobě. Bez peněz. S holýma rukama. Nemělo to být naposledy, kdy se rodina ocitla v hledáčku panující moci a v nebezpečí života.

11 200 Kč

PRO ZDRAVÍ VAŠÍ RODINY

maximální výše příspěvků z programů prevence
VoZP pro čtyřčlennou rodinu

INZERCE 200212

Těšíme se na vás !

🏠 Lidická tř. 2331/6a, České Budějovice
(administrativní budova Piano)

☎ 387 783 110

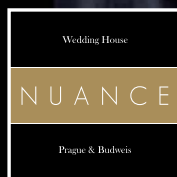
✉ zhovorkova@vozp.cz

www.vozp.cz

**PŘIDEJTE
SE K NÁM**

Čas na registraci k VoZP máte do 30. září!

PRO
DOKONALÉ
**MATURITNÍ
A PLESOVÉ ŠATY**
SE CHODÍ
DO NUANCE

www.nuance.cz

NUANCE DESINFIKUJE
VZDUCH SVÝCH SALONŮ ZAŘÍZENÍM **VIRKILL**.
ZAKOUPÍTE NA WWW.VIRKILL.CZ

VIRKILL